БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 69 (17.649). • 23 март 1980 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

ҲАР ГЕКТАР ЕРНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

НУКУС, 22 март. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон автоном республикаси қишлоқ хўжалиги илғорларининг бугун Нукусда бўлиб ўтган қурултойида ўтган йилги муваффақиятларни кўпайтириш, пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришда янада юксак марраларни эгаллаш зарурлиги ҳақида гап борди.

Қурултой қатнашчилари деҳқончиликда катта муваффақиятларга эришилганлигига қарамай, ҳали кўпгина колхоз ва совхозларда бир қанча фойдаланилмаётган резервлар борлигини айтиб ўтдилар. Нотиқлар пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олаётган илғор коллективларнинг тажрибасини кенг ёйиш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, янги ерларни янада жадал ўзлаштириш зарурлигини ҳам таъкидладилар.

Қурултойда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йили учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар.

«Ядро уруши хавфи бор» баёнотини ёзган Америка олимларига

Муҳтарам жаноблар!

Мен сизларнинг «Ядро уруши хавфи бор» деган баёнотингиз билан танишиб, сиз, олимларнинг ядро уруши хавфи муносабати билан инсоният тақдири учун ташвишланаётганингизга тўла-тўкис қўшиламан. Атом энергиясидан биринчи марта уруш мақсадларида фойдаланилган пайтдан бери Совет Иттифоқи мана шу ва бошқа ҳамма турдаги оммавий вайронгарчилик ва қирғин қуроли тақиқланиши учун изчиллик билан ҳаракат қилиб келмоқда.

Америка олимлари АҚШ билан СССР ўртасида чиқиши мумкин бўлган ва муқаррар равишда жаҳоншумул тус оладиган ядро можаросининг инсоният учун ҳалокатли оқибатларини тушунтиришга салмоқли ҳисса қўша оладилар. Мана шундай тушунтириш қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, барча мамлакатлар ўртасида, ўз-ўзидан равшанки, шу жумладан АҚШ билан СССР ўртасида ҳам нормал муносабатларни давом эттириш учун ҳаракат қилаётган кучларнинг иродасини мустаҳкамлашга ва активлигини оширишга ёрдам беради.

Сизларнинг ядро урушига йўл қўймасликка қаратилган инсонпарварлик ва олижаноб фаолиятингиз Совет Иттифоқида тушунилиб, қўллаб-қувватланишига ишончингиз комил бўлаверсин.

Энг яхши муваффақиятлар тилаб

Л. БРЕЖНЕВ.

МИЛЛИОНЛАРНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ ПОСБОНЛИГИДА

Мамлакатимизда аҳолининг сиҳат-саломатлиги тўғрисида зўр ғамхўрлик қилинмоқда. Касалга чалинишнинг олдини олиш — совет соғлиқни сақлаш системасининг бош принципларидан биридир. Гигиеначилар КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, кўпгина муваффақиятларга эришдилар. Кучли санитария хизмати муассасалари ишлаб турибди. Ҳозир мамлакатда беш мингга яқин санитария-эпидемиология станцияси (СЭС) бор. Унинг ўн минглаб мутахассислари корхона ва муассасалардаги меҳнат шароитини кун сайин текшириб, ҳаво, сув манбалари ва тупроқнинг тозалигини, озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини кузатиб турибдилар.

Давлат санитария назоратининг фаолияти муттасил такомиллашмоқда. Сиҳат-саломатлик посбонлари замонавий тадқиқот усулларидан фойдаланиб, ўз ишининг сифати ва самарадорлигини оширишга интилмоқдалар. Масалан, аҳоли пунктларининг санитария ҳолати анча яхшиланди, ташқи муҳитни саноат, транспорт ва турмуш чиқитлари билан ифлосланишдан муҳофаза қилиш мақсадида зўр ғайрат билан зарур чоралар кўрилмоқда. Кўпгина шаҳарларда атмосферани соғломлаштиришга катта эътибор берилмоқда, Ватанимиз пойтахти эса дунёдаги энг мусаффо йирик шаҳарлардан бири эканлиги маълум.

Мана шуларнинг ҳаммасида санитария-эпидемиология станциялари коллективларининг зўр ғайрат билан қилган меҳнати улуши бор. Булар орасида илғор станциялар кўп. Чунончи, Москва, Ярославль, Донецк ва Запорожье областларидаги, Ўзбекистон ССРдаги мана шу муассасаларнинг иши юксак талабчанлик, гигиена нормалари ва қоидаларини бузувчиларга нисбатан муросасизлик билан ажралиб турибди. Бу жойлардаги коллективлар мамлакатдаги энг яхши коллектив деб ҳисобланиши, уларнинг тажрибаси кенг пропаганда қилиниб, оммалаштирилаётганлиги тасодифий ҳол эмас.

Бироқ ҳамма жойда ҳам санитария тартиби лозим даражада таъминланаётгани йўқ. Жумладан, озиқ-овқат саноатининг, умумий овқатланишнинг бир қанча корхоналарида, озиқ-овқат магазинларида гигиена маданияти юқори даражада эмас, болалар муассасаларидаги озиқ-овқат блокларини сақлаш қоидалари бузилаётганини, баъзи совхоз ва колхозлар ифлос маҳсулотни қайта ишлашга топшираётганини кўрсатувчи фактлар ҳали ҳам учраб турибди. Бунга тоқат қилиб бўлмайди, албатта.

Саноат чиқитларини атмосферага учириб юбориш аҳоли пунктларига нақадар катта зарар етказиши маълум. Бу иш билан доимий ва қатъий шуғулланилса, корхоналарнинг мана шу чиқитларини камайтиришнинг катта имконияти бор. Афсуски, баъзи жойларда бу проблемани ҳал этишга киришилмаяпти. Озиқ-овқат ва авиация саноати корхоналарида мана шундай чиқитларнинг 30 процентини, Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда Рўзғор асбоблари министрлиги корхоналарида 27 процентини, Нефть саноати министрлиги корхоналарида 21 процентини, Гўшт-сут саноати министрлиги корхоналарида атиги 15 процентини фақат 1980 йилдан кейингина тутиб қолиш мўлжалланмоқда. Тозалаш иншоотларини анча тез суръатлар билан ишга тушириш зарур. Индустрия ва қишлоқ хўжалиги корхоналарини лойиҳалаш сифатини ошириш ҳам лозим. Ҳамма лойиҳаларнинг қарийб 30 процентида санитария нормалари ва талабларидан четга чиқилганлиги текшириш натижасида аниқланди. Шунинг оқибатида маҳаллий санитария-эпидемиология станциялари шу лойиҳаларга рози бўлмай, уларни рад қилмоқдалар.

Бизнинг қонунларимизга биноан ҳар бир идора, корхона, муассаса ўз участкасида аҳоли сиҳат-саломатлигини қўриқлаш тадбирларининг ўтказилиши учун тўла-тўкис жавобгардир. Аммо санитария назорати коллективлари олдида ҳам катта вазифалар турибди. Бу ишда улар уюштирувчилик ва назоратчилик ролини бажаришлари лозим.

Масалан, Грузия ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги СССР Қора металлургия министрлигининг Зестафон ферросплав заводи директоридан корхонадаги меҳнат шароитларини яхшилаш, атроф муҳитнинг булғатилишига йўл қўймаслик учун зарур бўлган қатъий чоралар кўришни кўпдан бери талаб қилиб келмоқда. Шундай бўлишига қарамай хўжалик ходимлари бу даъватларга қулоқ солмай келдилар. Республиканинг бош давлат санитария врачи яқинда ўзининг қонунда белгиланган катта ҳуқуқларидан фойдаланишга қарор бериб, тўғри иш тутди. У корхонанинг баъзи бўлинмаларини ёпиб қўйишни талаб қилди. Яна бир мисол. Санитария талабларига мос келмайдиган Жданов ультрамарина заводини ишлатишни тўхтатишни медиклар ўн беш йилдан ортиқ вақтдан бери талаб қилиб келар эдилар. Бироқ бу талабларга қулоқ солинмай, завод ҳамон ишлатилмоқда.

Бу фактлар айрим жойларда гигиеначилар лозим даражада қўллаб-қувватланмаётганини кўрсатади. Уларнинг тавсиялари ва талабларига қулоқ солиб, тез ва аниқ чора кўриш—хўжалик органларининг бурчидир. Санитария-эпидемиология станцияларининг ходимлари ҳам соғломлаштириш тадбирларини ўтказишга қатъият билан интилишлари лозим, маҳаллий партия ва совет органларининг бурчи эса, санитария врачларининг олижаноб фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдан иборат.

Халқ хўжалигидаги технология жараёнларининг интенсивлашуви, электр-магнит нурлар ва бошқа нурлардан кенг фойдаланиш, ишлаб чиқаришда ва турмушда илгари маълум бўлмаган моддалар ва материалларни ишлатиш — мана шуларнинг ҳаммаси одамларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитлари устидан контролликни кучайтиришни талаб қилади. Амалдаги бир қанча санитария нормалари ва қоидаларини такомиллаштириш керак бўлиб қолди, янги норма ва қоидаларни ишлаб чиқиш зарур. Санитария-эпидемиология муассасаларининг метрология таъминотини яхшилаш лозим.

Ҳозир бир қанча республика ва областлардаги район санитария-эпидемиология станциялари ўз куч ва воситаларини бирлаштирмоқдалар, комплекс ихтисослаштирилган лабораториялар вужудга келтирмоқдалар. Бу эса қимматбаҳо асбоб-ускуналарни сотиб олиш ва улардан малакали фойдаланиш, назорат ўлчов сифатини, меҳнат унумдорлигини ошириш имконини беради. Бироқ умуман олганда гигиеначи врачларни приборлар ва аппаратлар билан таъминлаш ҳозирча уларнинг талаб ва эҳтиёжларидан орқада қолмоқда. Шу прибор ва аппаратларнинг баъзилари учун берилган талабномаларнинг атиги ўн проценти қондирилмоқда, айримлари эса мутлақо бажарилмаяпти.

Давлат санитария назорати ишининг самарадорлиги кўп жиҳатдан кадрларни танлашга, уларнинг малакасига боғлиқ. Бу соҳада ҳам коммунистлар ишга виждонан муносабат намунасини кўрсатишлари керак. Улар тарбиявий ишни шундай ташкил этишлари кераки, одамлар профессионал маҳоратини оширишга интиладиган бўлсинлар, ўз нуқтаи назарларини принципиаллик билан ҳимоя қиладиган, ишга жонкуярлик билан қарайдиган бўлсинлар.

Санитария хизмати — шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг сиҳат-саломатлиги, уларнинг аъло кайфияти йўлида куч ва ғайратни аямайдиган совет медикларининг кундалик фаолиятидаги муҳим иш дир. Шу боисдан ҳам санитария хизматини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, унинг обрў-эътиборини янада ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак.

(«ПРАВДА»нинг 22 мартдаги бош мақоласи).

- МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ—ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА
- МАШИНА-МЕХАНИЗМЛАР МАВСУМГА ТАХТ
- ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ МЎЛ-КЎЛЛИГИ ЙЎЛИДА
- БАҲОРГИ ДАЛА ИШЛАРИНИ СИФАТЛИ ВА СОЗ ЎТКАЗАЙЛИК
- ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ ЮТУҚЛАРИ КЎПАЯВЕРСИН

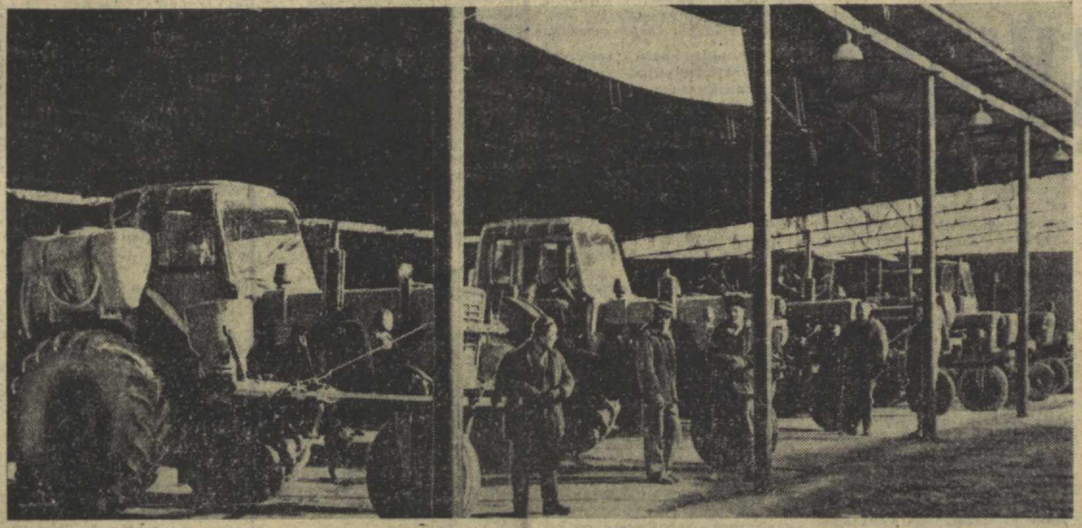

40 ЦЕНТНЕРНИ КЎЗЛАБ

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози меҳнаткашлари йил сайин пахтадан мўл ҳосил етиштириб, мўмай даромад олиб келмоқдалар. Ўтган хўжалик йилида ҳосилдорлик гектар ҳисобига 36 центнердан га етди, пландаги 1 миллион 245 минг ўрнига 1 миллион 777 минг сўм даромад қилинди.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилганига 110 йил тўладиган юбилей йилида хўжалик механизаторлари ажойиб совға олишди. Машина-трактор парки, устахона ва заправка қурилиб, ишга туширилди.

—Авваллари ремонт ишлари усти очиқ жойда бажарилларди. Оқибатда, ремонт чўзилиб кетиб, мавсумга техникани аранг ремонтдан чиқарардик. Қулай шароитлар яратилгач ишимиз юришиб кетди. Экиш техникасининг ҳаммаси шайлаб қўйилди. 13 та чопиқ трактори, 14 та ҳайдов трактори, 9 та чигит экиш сеялкаси, битта маккажўхори экиш сеялкаси, 5 та чизел, 13 та плуг, 25 та зигзаг борона ва бошқа техника воситалари мавсумга тахт, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мараҳимов биз билан суҳбатда. — Бу комплексни қуришга 476 минг сўм маблағ сарфланди. Ремонтчи ва механизаторларимизга яратилган бу қулайлик уларни кўтаринки руҳда ишлашга ундамоқда.

Юбилей йилида колхоз миришкорлари 700 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Колхознинг С. Охунов, М. Султоновлар бошлиқ бригадалари деҳқонлари ҳосилдорликни 45 центнерга етказишга азму қарор қилдилар. Колхоз далаларига 5 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Ариқ-зовурларни тозалаш ҳам тугалланай деб қолди. Ерларни экишга тайёрлаш қизғин бошлаб юборилди.

Янгийўлликлар якунловчи йилда она-Ватанга 36 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш мажбуриятини олганлар. Хўжаликларда юбилей олди социалистик мусобақаси тобора авж олмоқда. Ана шу мусобақада «Партия XXI съезди» колхози деҳқонлари ҳам олдинги сафларда бормоқдалар.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

Суратда: «Партия XXI съезди» колхозида қуриб ишга туширилган устахонанинг ички кўриниши.

Чорвачилик—зарбдор фронт

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР

Районимиз хўжаликларида 523 минг бош қўй-қўзи, қарийб 2000 бош туя, 1500 бош от, 8000 бош қорамол ва бошқа турдаги чорва моллари боқилмоқда.

Айни кунларда барча хўжаликлар ферма ва отарларда ялпи сафарбарлик эълон қилинган. Жойларда навбатчилик жорий этилиб, чўпонларга кўмаклашиш учун ёрдамчи ишчи кучлари ажратилган. Хўжаликларда 54 та дағал хашакни майдалайдиган агрегат, 126 автомашина ва кўп миқдорда тракторлар ишлаб турибди. Керак бўлганда қўшимча техника ва ишчи ажратилмоқда. Давлат томонидан минг тоннадан кўпроқ концентрат озуқа ажратилиб, совхозларга ташиб келтирилди.

Район партия комитети қошида райкомнинг биринчи секретари ўртоқ А. Петросян бошчилигида қўзилатишни намунали ўтказиш бўйича штаб ташкил этилган. Бу ерга қўзилатишнинг қандай бораётгани ҳақида хўжаликлардан ахборотлар келиб туради. Штаб қўшимча равишда қаерга қанча транспорт, ёқилғи-мойлаш материаллари, озуқа керак бўлса, тезкорлик билан ҳал этади.

Ҳадемай, қўзилатиш ёппасига бошланади. Ҳозир фақат молларнинг бош сонини сақлаб қолиш билангина чекланмасдан, балки семизлик даражасини ҳам сақлаб қолишимиз керак. Бу, қўзилатиш мавсумининг муваффақиятини таъминловчи муҳим омилдир.

Совхозимизнинг тадбиркор қўйчивонлари буни ўз тажрибаларида бир неча бор синаб кўришган. Доимо бунга қатъий амал қилишади. Натижаларимиз ёмон бўлмаяпти. Кейинги икки йилда совхозда қоракўл қўйлар сонини 20 процентга кўпайтирдик. Ўтган йили ҳар 100 бош совлиқдан ўртача 159 бошдан соғлом қўзи олишга эришдик. Давлатга 44514 дона сифатли қоракўл тери топширилди. Бу пландагидан қарийб 4000 та кўпдир. Жун топшириш плани ҳам ошириб адо этилди. Пландаги 16378 бош ўрнига 32 мингдан зиёд соғлом қўзи ўстиришга қолдирилди.

Совхозимиз дирекцияси ва партия ташкилоти чорва озуқа-ем базасини мустаҳкамлаш, чўпон-чўлиқларга етарли маданий-маиший шароитларни яратиб беришга катта эътибор бераётганлиги муваффақиятларимизнинг гарови бўлаётир. Масалан, ўтган йилнинг ёз ойлариданоқ бу йилги қишловнинг ғамини еб иш тутган эдик. Совхозимиз бўйича 8630 тонна дағал хашак тайёрланди, эндиликда у майдаланиб, витаминларга бойитилиб қўйларга берилмоқда. Еттита «ИКК» ва «ДКУ» хашак майдалайдиган агрегат тўхтовсиз ишлаб турибди. Хашак майдалайдиган ва озуқани ферма, отарларга етказиб берадиган иккита бригада ташкил этилган. Бригадалар ихтиёрига 50 нафар ишчи, 10 та юк машинаси, 10 та прицеп ва трактор бериб қўйилган. Улар ем-хашакни отарларга ўз вақтида, тўхтовсиз етказиб беришаётир.

Бир вақтлар фермаларда ёпиқ қўра ва чўпон уйлари жуда оз эди. Улар ҳам талабга унча жавоб бермасди. Кейинги йилларда қўйлар қишлови учун мослаштирилган 91 та ёпиқ, 154 та очиқ қўра қурилиб, фойдаланишга топширилди. Чўпон-чўлиқларимиз замонавий тартибда қурилган уй-жойларда яшаётир. Бу уларнинг унумли ва баракали ишлашини таъминлаяпти. Ленин орденли Нортой Бердиев, Октябрь Революцияси орденли Икром Карибоев каби донгдор чўпонларимиз ўтган йили ҳар 100 бош совлиқдан 180—200 тадан қўзи олишганди. Шунингдек, Қутлимурод Йўлдошев, Шодигул Содиқова, Элмурод Ўтебоев, Бобоқул Хўжаев сингари бош чўпонларимиз ҳам юқори унумга эришган эдилар. Бу йилги марралари янада юксак. Ҳар 100 бош совлиқдан 190—210 бошга етказиб қўзи олиш уларнинг мақсади.

Совхозимиз бўйича 85 минг 123 бош қўй, шу жумладан, 58 минг 319 бош совлиқ қишловдан олиб чиқилди. Бу йил ҳар 100 бош она қўйдан 160 тадан қўзи олишни таъминлаймиз. Урғочи қўзиларни тўла ўстиришга қолдирамиз, давлатга қоракўл тери, жун сотиш мажбуриятларини ошириб адо этамиз. Бу бизнинг доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг кутлуғ 110 йиллигига муносиб совғамиз бўлади.

М. ДАРМЕНОВ,
Кониммех районидаги «Шофиркон» совхозининг бош чўпони.

Биринчи квартал плани бажарилди

Сирдарё области чорвадорлари давлатга гўшт сотиш биринчи квартал планини муддатидан 15 кун олдин ошириб адо этдилар. Шу кунга қадар давлатга пландаги 3500 тонна ўрнига 4711 тонна гўшт топширилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 96 тонна кўп демакдир. Эришилган бу ғалабага Меҳнатобод, Сирдарё, Оқолтин, Комсомол ҳамда Ховос районларининг бўрдоқибоқарлари айниқса салмоқли ҳисса қўшдилар.

Область чорвадорлари давлатга гўшт, сут, жун, тухум топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯДРО УРУШИ ХАВФИНИНГ ОЛДИНИ ОЛАЙЛИК!

Америка олимларининг баёноти

НЬЮ-ЙОРК, 21 март. (ТАСС). Кэмбрижда (Массачусетс штати) термоядро урушининг оқибатлари мавзуида ўтказилган симпозиумда қатнашган Америка медицина фани арбоблари «Нью-Йорк таймс» газетасида АҚШ президенти Ж. Картер ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев номига баёнот қабул қилдилар.

«Ядро уруши хавфи бор» деб сарлавҳа қўйилган баёнотда жумладан бундай дейилади: Халқаро майдонда вужудга келган ва ядро урушини кўпинча «эҳтимол тутилган иш» деб тасаввур этилаётган сиёсий вазиятдан ташвишланаётган биз, врачлар, олимлар ва манфаатдор гражданлар сифатида медицина ва илмий анализларга суянган ҳолда яна шуни бир марта огоҳлантиришга мажбурмизки, ядро уруши, ҳаттоки «чекланган даражадаги» ядро уруши натижасида ҳам инсоният тарихида илгари ҳеч қачон мисли кўрилмаган даражада кўп одам ҳалок бўлади, жароҳатланади ёки касалланади.

Сўнгра баёнотда айтиладики, бутун дунёга тарқаладиган радиоактив ёғинлар кўп авлодлар ҳаёти мобайнида ер куррасининг катта қисмидаги жойларни заҳарлайди ва атмосфера орқали таъсир этиб, бутун мавжудотга жиддий зарар келтиради.

Шунинг учун ҳам биз инсоният ҳаётини ҳимоя қилиш мақсадида сизларга мурожаат қилиб айтамиз:

1. Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда мавжуд кескинлик юмшатилсин.
2. Ҳамма турдаги ядро қуролларидан фойдаланиш тақиқлансин.
3. Икки мамлакатдаги жуда катта ядро аслаҳахоналарининг мавжудлиги хавфи эътироф этилиб, шу аслаҳахоналар тугатила бошлансин.

Ядро уруши бошлангудек бўлса портлаш районида, шунингдек ўша райондан анча олисда кишиларга ядро портлашлари ернинг радиоактив заҳарланиши ҳамда планета ҳароратига, уни қуршаган озон қатлами ва бинобарин органик ҳаётнинг ҳамма шаклларига ҳалокатли таъсир кўрсатиши мудҳиш оқибатларга олиб келишини тушунганлигимиз шу баёнотни беришни тақозо қилмоқда, деб таъкидлайдилар унинг авторлари.

Баёнот авторлари пировардида қуйидагиларга даъват қиладилар:

Биз учинчи жаҳон урушининг олдини олмоқ учун ҳозироқ ҳаракат қила бошлашимиз керак.

Ҳозироқ ядро урушининг олдини олиш учун демократик жараёнда қатнашингиз!

Бу баёнотга Америка фани ва медицинасининг таниқли арбобларидан 654 киши имзо чеккан.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми узоқ йиллик ва самарали фаолияти, қишлоқ хўжалик машиналари яратиш, ўзлаштириш ва уларни ишлаб чиқаришни ташкил этишга шахсан катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш беш йил тўлиши муносабати билан СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигига қарашли Тошкент трактор заводи директорининг ёрдамчиси ўртоқ Николай Алексеевич **Криловга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми фан соҳасида узоқ йил, самарали ишлаганлиги, республика сув ҳавзаларида балиқ хўжалигининг биологик асосларини ишлаб чиққанлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети ички сув ҳавзалари балиқ хўжалиги илмий-тадқиқот институтининг директори ўртоқ Ғани **Комиловни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика маҳаллий саноати системасида узоқ йил, бенуқсон ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Собир Шокирович **Муталовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларида узоқ йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Андижон область Ленинск ғалла қабул қилиш корхонасининг директори ўртоқ Ҳошим **Мамажоновни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ЛЕНИНГРАД, 22 март. (ТАСС). Миллий уйғониш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг аъзоси Моисес Хассан бошчилигидаги Никарагуа республикаси ҳукумат-партия делегацияси бугун Совет Иттифоқидан жўнаб кетди.

Делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ленинград область партия комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ С. ПЎЛАТОВга ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика олий ўқув юртларида илмий тадқиқотларни ривожлантириш, илмий кадрлар ва халқ хўжалиги мутахассисларини тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри ўртоқ Салим **Пўлатовга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри. 1980 йил 22 март.

Жиззах области хўжаликларида

ЮКСАК МАРРА УЧУН

—2100 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз! Жиззах районидаги Ҳ. Олимжон номли колхоз заршунослари ана шундай шиорни ўртага ташладилар. Бу ерда бир йил ичида ялпи пахта хирмони минг тоннага оширилиб, она-Ватанга 8500 тонна «оқ олтин» армуғон этилади.

Хўжаликда мўл ҳосилга пухта замин ҳозирланмоқда. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ниҳоясига етказилди. Азамат механизаторлар мавжуд 27 сеялка, 32 культиватор, 28 ҳайдов тракторини, 9 чизел ва бошқа техника воситаларини сўнгги кўрикдан ўтказдилар. Барча сеялкаларга ПГС аппаратлари ўрнатилди. Бу ишлар ўтган йилдагидан ўн кун илгари бажарилди. Мўминжон Нурматов, Эргаш Қурбонов, Жўрақул Мелиев, Сайдулла Қозоқов сингари механизаторлар бу соҳада намуна кўрсатишди.

МЎЛ ҲОСИЛГА ЗАМИН

—Беш йилликнинг якунловчи йилини ленинча меҳнат вахтасига айлантирамиз! Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхози азаматлари ана шу мақсад йўлида унумли меҳнат қилишяпти. Хўжалик аҳли бу йил Ватанга 12 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилган. Улар баҳорги дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан махсус тадбирлар тузиб олишди. Бу ерда чигит экиш ўн иш кунида тугалланади. Экиш даврида ҳар гектар ерга 50 килограммдан азотли ўғит билан гўнг аралаштириб солинади.

Дала гвардиячилари 68 та трактор, 34 та сеялка, 50 та культиватор ремонтини қайта кўздан кечиришди. Комилжон Қосимов, Алмат Абдуқодиров, Аҳмаджон Азимов сингари азаматлардан иборат экипаж аъзолари чигит экиш кампаниясидан олдин ўтадиган кўргазмали семинарга пухта ҳозирлик кўра бошладилар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

*

«Таштекстильмаш» заводининг меҳнат аҳли доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олмоқда. Ишчи-хизматчиларнинг кўпчилиги тўрт ойлик шахсий топширикларини шонли санагача бажаришга сўз беришган. Илғор слесарь-йиғувчи А. Нишонов шулардан биридир. Суратда: А. Нишонов иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

САНЪАТКОР ВА ҲАЁТ

МЕҲНАТ ВА ҚЎШИҚ

Людмила ЗИКИНА,
СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати.

МЕН бепоён Ватанимиз бўйлаб тез-тез гастролларга чиқиб тураман. Шунинг учун ҳам кўплаб қадимий, ўзининг илк қиёфаси билан улуғвор ва гўзал шаҳарларни, биринчи беш йилликлар даврида пайдо бўлган, даҳшатли уруш оловидан сўнг харобалардан худди сеҳрли Феникс қуши сингари қад кўтарган ҳамда барча ранглар билан жилоланиб турган турли шаҳарларни кўрганман. Ватанимиз харитасида яқиндагина пайдо бўлган, ҳали жуда ёш шаҳарларни ҳам кўплаб кўрганман. Улар асрий тайга, тундра ва жазирама чўлларда савлат тўкиб турибди. Ана шундай шаҳарни, инсон қўли яратган мўъжизани кўрганда чиндан ҳам уларни бунёд этган кишиларга таъзим қилгинг, улар меҳнатини куйлагинг келади.

...Бу шаҳар бирданига кўз олдингизда намоён бўлади. Узоқ-узоқларга чўзилган, чўл ўртасидан ўтган автомагистрал бўйлаб икки соатдан кўпроқ вақт йўл босганимиздан кейин барханлар ортидан замонавий уй-жойлар, болалар боғчалари, магазинларнинг муҳташам биноларига рўбарў бўлдик. Чўлда шаҳар. Бу шаҳар бир неча йил бурун харитада йўқ эди. У қуёшдан жизғинаги чиққан даштда ўзбек чўлқуварларининг олтин қўллари, уларнинг чинакам қаҳрамонона меҳнати билан бунёд этилган. Машина Маданият саройи биноси олдидаги катта майдонда тўхтади. Бу ерда, биз учун ғайри табиий жарангловчи Толимаржон деган узоқ жануб шаҳрида «Россия» давлат халқ рус ансамблимиз биринчи бор концерт бермоқда.

Унча катта бўлмаган саҳнага чиқаман, жимиб қолган залга, қўшиқ билан, рус халқининг буюк санъати билан танишиш учун бу ерга келган кишилар чеҳрасига нигоҳ ташлайман. Қалбимни беихтиёр шу кишилардан фахрланиш туйғулари эгаллайди. Менга Ўзбекистоннинг бу ажойиб саховатли, ёзда жазирама иссиқ ва чанг тўзон, қишда эса изғирин шамол ҳукмрон бўлган дашти-биёбондан иборат ўлкаси — Қашқадарё ҳақида кўпгина қизиқ нарсаларни гапириб беришди. Бепоён чўлларнинг комплекс равишда собитқадамлик билан ўзлаштирилаётгани, унга одамлар кўчиб келаётгани, у инсонга бўйсунаётгани ва ардоқлаб «оқ олтин» деб аталадиган пахта, маккажўхори, қовундан мўлкўл ҳосил етиштирилаётгани, сабзавот ва меваларнинг мўллиги билан кишиларни қувонтираётгани ҳақида ҳам гапириб беришди.

Қўриқдаги ёш шаҳарнинг Ленин номли Маданият саройи залида қурувчилар, чўлга ҳаётбахш сув элтаётган ирригаторлар, Қарши магистрал канали насос станциялари ноёб каскади бошқармасининг ходимлари, шоферлар, механизаторлар, турли касбдаги кишилар ўтиришибди.

Қашқадарё... Яқин пайтларгача бу ўлка ҳақида, унинг матонатли кишилари ҳақида, қашқадарёликларнинг меҳнат жасоратлари ҳақида жуда кам билардик. Бу йил эса уларнинг довруғини ҳамма эшитди. Ўтган йилнинг ниҳоятда оғир об-ҳаво шароитларига қарамай, бу ерда пахтадан рекорд ҳосил — 542 минг тонна «оқ олтин» етиштирилди. Терим айни қизиган паллада бевосита деҳқончилик билан машғул бўлган, ерни ўзгартираётган кишиларгина эмас, балки студентлар, юқори синф ўқувчилари, завод ва фабрикаларнинг ишчилари, хизматчилар ҳам ўзларини «пахтакор» деб фахрли ном билан атадилар. Улар қишлоқ аҳли билан ёнма-ён меҳнат қилдилар.

Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Рўзмат Ғоипович Ғоипов меҳнат қаҳрамонларининг номларини ҳурмат билан тилга олади. Ўлканинг бугунги куни, бу ерда сўнгги йиллар ичида экономика ва маданият соҳасида юз берган ўзгаришлар ҳақида чўлни ўзлаштириш истиқболлари, экин майдонларини кенгайтириш, янги шаҳар ва посёлкалар қуриш ҳақида ҳикоя қилади.

Биз — москвалик артистлар Чўли Бегимқулов номли совхозда ҳам бўлдик. Совхознинг марказий қўрғони шаҳардан асло қолишмайди. Бу ерда, кенг Тинчлик хиёбонида шинам ва кўркам коттежлар, уй-жойлар бир текис саф тортиб турибди. Совхоз ишчиларининг болалари ёруғ мактабларда ўқимоқда. Кичкинтойлар болалар боғчасига қатнайди.

ҚИШЛОҚ кўрки... Қашқадарёда қишлоқда турмуш маданиятини ошириш юзасидан планли ва собитқадам ишлар олиб борилмоқда. Одамлар яшайдиган эски районларда ҳам, айниқса Қарши чўлининг ўзлаштирилган ерларида ҳам барча коммунал қулайликларга, хизмат кўрсатиш корхоналарининг кенг шохобчаларига эга бўлган шаҳар типидаги посёлкалар қад кўтармоқда. Чўлдаги агрошаҳарчаларга қараб Леонид Ильич Брежневнинг доно ва ҳаққоний «Қўриқ» китобини, унинг оташин қаҳрамонларини эслайсан. Леонид Ильич Брежнев ёзганидек, қўриқ ҳайдалган ер, олинган ҳосил деган маънодангина иборат эмас. Қўриқ деганда, қулай уй-жойлар, мактаблар, касалхоналар, болалар боғчалари, клублар, янги йўллар ва кўприклар, хуллас аҳолининг нормал ҳаёт кечириши учун, замонавий қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун зарур бўлган жамики ҳамма нарсалар тушунилади. Биз чўл посёлкаларида бунинг ифодасини кўрдик. Биз Нишон районининг марказида бўлдик. Номлари бир-бирига жуда ўхшаш — Эски Нишон ва Янги Нишон қишлоқларини кўрдик ва бу қишлоқларнинг номлари ўз қиёфаларига нақадар мослигига ишонч ҳосил қилдик. Бу ерда эски гувалак уйлар, чанг кўчалар ўрнини янги бинолар, кенг кўчалар эгалламоқда.

— Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги мавжуд тафовутларни йўқотиш оддий вазифа эмас, — дейди Р. Ғоипов. — Чунки қишлоқнинг ўз хусусияти, ўз анъаналари бор. Шунинг учун ҳам биз қишлоқ турмушини ҳал қила туриб қишлоқ меҳнат аҳлининг ерга ўрганиб қолганлигини ҳисобга оламиз. Томорқа участкалари бўлган уйларга кўпроқ эътибор берамиз. Тўғри, қишлоқ маданияти — фақат замонавий посёлкалар, маиший хизмат кўрсатиш даражасининг яхшиланишидангина иборат эмас, бу деҳқонлар, чўлқуварлар умумий маданиятининг доимий ўсиши, маданий оқартув муассасалари, кутубхоналар шохобчаларининг кенгайиб боришини ҳам тақозо қилади...

Бизга Қашқадарёнинг колхоз ва совхозларида тузилган ажойиб қўшиқ ва рақс ансамбллари ҳақида гапириб беришди. Ажойиб номлар билан аталувчи бу ансамблларнинг баъзиларини Ўзбекистондан ташқарида ҳам яхши билишади. Масалан, Шаҳрисабз районидаги Ленин номли колхознинг «Шодиёна» халқ ансамбли Италияда Совет Ўзбекистонининг санъатини намойиш этди. Қўриқ «Аврора» совхози «Марҳабо» ансамблининг ёш ҳаваскор артистлари эса Югославияда концерт беришди. Чет элларда ўзбек халқ ижодини намойиш этаётган йигит ва қизлар ўзларининг санъатга қизиқишларини илҳомбахш меҳнат билан қўшиб олиб бормоқдалар.

ҚЎШИҚ ва меҳнат. Бу икки тушунчани бир-биридан ажратиб бўлмайди. Меҳнатни мадҳ этувчи халқ иборалари, қўшиқ сатрлари эсга тушади. Узоқ Қарши даштининг чўлқуварлари олдида қўшиқ айта туриб, санъатнинг буюк кучига, кишиларни мафтун этувчи ва бирлаштирувчи, уларнинг қалбини бойитувчи кучига қайта-қайта ишонч ҳосил қиласан.

Толимаржондаги концертдан сўнг Қашқадарё меҳнаткашлари билан яна бир марта учрашишимиз — область маркази меҳнаткашлари олдида чиқишимиз керак эди. «Россия» ансамблининг концертлари «Россия» кинотеатри залида ўтди. Шинам ва кўркам шаҳар бизни байрамдагидек ажойиб кайфият бахш этувчи ранг-баранг чироқлар билан кутиб олди. Бу кайфият биз артистларни бутун концерт давомида, гастроль учун ажратилган жуда қисқа вақт доирасида ҳам тарк этмади.

Биз ажойиб кишилар билан учрашдик. Улар ҳақида қўшиқлар тўқиш мумкин ва керак. Чўли Бегимқулов номли қўриқ совхозининг бригадири, олий маълумотли агроном, яқинда республика Олий Совети депутатлигига сайланган Адолат Носирова, «Каршистрой» бульдозерчиси Аъзам Азимхонов, экскаваторчи Вадим Ким, пардозловчилар бригадири Валентина Зайцева ва бошқа кўплаб кишилар ана шулар жумласидандир.

Қашқадарё ўлкаси ўсмоқда, қад ростламоқда. Унинг истиқболи порлоқ, меҳнат жасорати учун, ўлканинг гуллаб-яшнаши учун, чўлга ҳужум қилиш учун эса самарали замин — Ватанимиз халқларининг интернационал дўстлиги мавжуддир. Шу ўринда Леонид Ильич Брежневнинг Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда совет жамиятининг жипслиги, бирлиги ҳақида айтган сўзлари ёдга тушади: «... Мен мамлакатимиз миллатлари ва элатларининг жипслигини назарда тутяпман. Бу жипслик совет ватанпарварлиги билан интернационализм бир-бири билан мустаҳкам чатишиб, қўшилиб бораётганлигида, яхлит умумиттифоқ халқ хўжалиги комплекси вужудга келтирилаётганлигида, миллий маданиятлар бир-биридан самарали баҳраманд бўлаётганлигида ўз аксини топмоқда».

Бу сўзлар ҳаётимизнинг ўзидан олинган. Зеро, фақат «Каршистрой» территориал бошқармасининг бўлинмаларида 53 миллат ва элат вакиллари меҳнат қилмоқда! Агар Қашқадарёга машина ва механизмлар юбораётган жойлар адресини, Қарши даштининг пахтасини олаётган жойлар адресини санайдиган бўлсак, бизнинг социалистик давлатимиз ҳаётига асос бўлган дўстлик ва ўзаро алоқаларнинг ёрқин манзарасини кўриш мумкин.

... Яна оқшом. Яна концерт. Томошабинлар билан янги учрашувлар, янги танишувлар. Залга қараб, қўшиққа меҳр билан тўла чеҳраларга нигоҳ ташлаб бундай кишилар учун куйламаслик мумкин эмаслигини тушунасан. Шунда ҳар бир қўшиқ уларнинг олтин қўлларига мадҳия бўлиб янграйди.

[«Известия», 1980 йил, 22 март].

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ВАЪДАГА ВАФО

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводининг комсомол-ёшлари тажрибали ветеран ишчилардан ўрнак олиб, ишлаб чиқаришда қатор ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Яқинда улар В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларининг муҳим бир бандини муддатидан олдин бажардилар. Навоийдаги химия заводи учун иккита мураккаб аппарат тайёрлаб жўнатдилар.

Корхона йигит ва қизларининг графикдан ўзиб илдам ишлашларига мунтазам ишлаб турган илғор тажриба мактаби катта ёрдам бермоқда. Мактабнинг кўпчилик машғулотлари комсомол-ёшлар бригадаларида ўтяпти. М. Зайтуллаев бошлиқ йиғувчи-слесарлар ҳамда В. Галабурдо раҳбар бўлган электр пайвандчилар бригадасига уюшган ёш ишчилар ишлаб чиқаришнинг асосий сирларини мукаммал эгаллаб, бошқа ёш ишчиларга ибрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Бригадаларда, аввало иш вақтидан ғоятда унумли фойдаланилмоқда. Жумладан, ҳар бир операциядан икки секунддан тортиб, ўн олти секундгача қимматли иш вақти тежаб қолинмоқда. Бунда уларга ўзлари ва дўстлари яратган махсус асбоблар ва мосламалар ҳамда ишда орттирилган малака қўл келаётир. Масалан, В. Галабурдо бошлиқ бригадада шу нарса диққатга сазоворки, коллективнинг ҳар бир аъзоси кези келганда барча операцияни бошқара олади. Чунки ёш ишчилар бригада зиммасига юкланган вазифаларининг нозик сирларини тўла ва пухта эгаллашган. Шунинг учун ҳам бу ерда кўпдан бери ишчиларнинг бекор туриши ёки топшириқ бажарилмай қолиши сингари нуқсонлар юз бермаяпти.

«Узбекхиммаш» комсомоллари айни кунларда доҳий юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлашга ўтиб, янгидан янги марраларни белгиламоқдалар. Улар янги турбомашинани муддатидан бир ой олдин тайёрлаб беришга сўз бердилар. Ҳозир цехларда, участка ва бригадаларда ана шу маррани эгаллаш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

БИР МИЛЛИОН ТУП КЎЧАТ

Қўриқ Усмон Юсупов райони меҳнаткашлари баҳорги кўчат экишга алоҳида эътибор беришмоқда. Чўлқуварлар бу йил 1 миллион туп кўчат ўтқазишга бел боғлаганлар. Бу иш жадаллик билан олиб борилмоқда.

Кўчат ўтқазиш райондаги «Тошкент», «Пахтакор», Калинин номли ҳамда Ульянов номли совхозларда, айниқса, яхши йўлга қўйилган.

С. САИДМУРОДОВ.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

ЁШ АВЛОДГА — ЯШИЛ БОҒЛАР

Бу йилги баҳор совет кишилари ёдида узоқ сақланиб қоладиган баҳор, Ғалаба баҳори. Бу йил баҳорда кўп миллатли ватандошларимиз, ер юзидаги бутун тараққийпарвар инсоният доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини, совет халқи Улуғ Ватан урушида немис фашизми устидан қозонган буюк Ғалабанинг 35 йиллигини тантанали байрам қилади.

Шу муносабат билан ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ комсомоли Ғалаба паркини барпо этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Умумхалқ байрамини Бутуниттифоқ комсомоли Ғалаба парки барпо этиш, ҳар бир шаҳарда, қишлоқда, посёлкада парклар, боғлар, хиёбонлар яратиш, эсдалик кўчатлари ўтқазиш билан нишонлаш тўғрисидаги даъватни комсомол ва пионер ташкилотлари, ёшлар коллективлари, уруш ва меҳнат ветеранлари қизғин қўллаб-қувватладилар.

Қарор асосида республика комсомоли Марказий Комитети, область, район ва шаҳар комсомол комитетлари қошида Ғалаба паркини барпо этиш, болалар учун парклар, боғлар ташкил этиш бўйича штаблар тузилди. Мазкур штаблар ўрмон ва коммунал хўжалик органлари, кўкаламзорлаштириш трестлари, табиатни муҳофаза қилиш жамиятлари, архитектура-планлаштириш ташкилотлари билан биргаликда шаҳарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва бошқа аҳоли пунктларида Бутуниттифоқ комсомоли Ғалаба парки — боғлар, хиёбонлар, гулзорлар барпо этиш учун комсомолларни, пионер ва мактаб ўқувчиларини, барча йигит ва қизларни кенг жалб этиш юзасидан кенг миқёсда ташкилотчилик ва тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бормоқдалар. Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчиларга ўрнатилган ёдгорликлар атрофини кўкаламзорлаштиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги ва Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 35 йиллигини нишонлаш юзасидан Ўзбекистон ёшларининг комсомол парклари ва боғларини барпо этиш ҳақидаги ташаббусини маъқуллади.

Ҳозир республиканинг 2 миллиондан зиёд йигит ва қизлари боғ ва ўрмонлар барпо этиш бўйича давом этаётган комсомол-ёшлар ойлигида фаол қатнашмоқдалар. Тузилган режаларга мувофиқ, 10 апрелга қадар қуёшли республикамиз территориясида қарийб 3 миллион туп дарахт ва бута ниҳоллари ўтқазилади, болалар учун юзлаб янги боғлар, парклар ва хиёбонлар барпо этилади. Бу борада Фарғона область, Бағдод район комсомол ташкилотларида олиб борилаётган ишлар эътиборга моликдир. Район комсомол комитетининг ташаббуси билан хўжаликларда кўчат ўтқазувчи мавсумий звено ва бригадалар ташкил этилган. Бу ёшлар коллективлари ўзида 4500 нафар йигит-қизни бирлаштириб турибди. Марказий Фарғонанинг Учуй, Каримбобо, Меҳнатобод ва Қизилтепа массивларида 980 минг туп тут ниҳоллари, 10 минг туп ихота дарахтлари ва 1 миллион 800 минг дона ток қаламчалари ўтқазиш плаклаштирилган. Мавсумий звено ва бригадалар аъзолари кўчат экиш ойлигини қизғин давом эттирмоқдалар.

Ғалаба баҳорида қадимий ва ҳамиша навқирон Самарқанд шаҳри атрофларида Ватан учун жон фидо қилган фарзандлар хотирасига яшил ёдгорлик қад кўтаради. Шаҳар марказида болалар боғи ташкил этилади. Шаҳар ижроия комитетининг қарори билан Ғалаба боғи қурилишига 50 гектар ер ажратилди. Боғ қурилиши қизғин давом этмоқда. Боғда қаҳрамон шаҳарларга бағишланган участкалар ажратилади. Паркнинг бир қисмида болалар боғи ҳам ташкил этилади. Унда болаларнинг қувнаб, дам олишлари учун барча шароитлар яратилади. Боғ ёнида болалар темир йўли қурилади.

Андижон областининг Бўз райони йигит ва қизлари, пионер ва ўқувчилари ҳам Ғалаба боғи барпо этишда фаол қатнашмоқдалар. Охунбобоев номли 11-мактаб ўқувчиларининг ҳар бири бир тупдан мевали ёки манзарали дарахт ниҳоли ҳамда иккитадан гул кўчати ўтқазиш ва парваришлашга аҳд қилди. Мактаб ҳовлисида октябрятлар ва пионерлар дам оладиган гулзор-хиёбонлар барпо этилмоқда. Мавжуд гуллар қаторига яна 110 туп гул кўчатлари қўшилади. Хиёбон панно ва стендлар билан безатилиб, буюк Ғалаба ҳақида ҳикоя қилувчи расмлар, плакатлар, фотосуратлар ўрин олади. Мактаб комсомол ўқувчилари шанбалик ва якшанбаликлар уюштириб, «Ленинчи» совхозининг биринчи бўлимида 850 туп кўчат ўтқазадилар ва уларни парвариш қиладилар.

Тошкент медицина институти студентлари Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган врачларни қидириб топиш ва номини абадийлаштириш, улар хотирасига боғлар яратиш ташаббуси билан чиқдилар.

Боғ ва кўкаламзорлар барпо этиш бўйича комсомол-ёшлар ойлиги республикамиз ташқарисида ҳам қизғин қўллаб-қувватланиб, кенг қулоч ёйётганлиги ҳаммамизни қувонтирмоқда. Жумладан, 62-армия танкчиси, гвардиячи старшина, Сталинград мудофааси қатнашчиси Ю. Комарь «Комсомолец Узбекистана» газетасида мақола эълон қилиб, жанг хотираларини ўртоқлашди ва муқаддас Сталинград тупроғида ўзбекистонлик жангчиларнинг хотира аллеясини барпо этишни таклиф этди. Бу таклиф кенг қўллаб-қувватланди. Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариати республика ДОСААФ Марказий Комитети, «Комсомолец Узбекистана» газетаси редакцияси республиканинг комсомоллари, барча ёшларга мурожаат қилиб, уларни «Ғалаба парки» операциясида актив қатнашишга даъват этди, ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларнинг муқаддас Сталинград тупроғида ўзбекистонлик жангчилар хотира аллеясига дарахт ўтқазиш ҳуқуқини қўлга киритиш учун мусобақага қўшилишга чақирди. Бу хайрли ишнинг яхши самаралар беришига, ёшларимизда ватанпарварлик, она-Ватан учун жон фидо қилиш туйғуларини тарбиялашда муҳим роль ўйнашига аминимиз.

Комсомол-ёшларимизнинг Ғалаба байрамига бағишлаб боғ ва кўкаламзорлар барпо этиш ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қизғин қўллаб-қувватлаб, область, шаҳар ва район партия комитетларига, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига парклар, хиёбонлар барпо этишда комсомол ташкилотларига амалий ёрдам беришни тавсия этди. Парклар, боғ ва хиёбонлар яратиш учун участкалар ажратиш, белгиланган тартиб бўйича ерлар ажратиш масаласини қараб чиқиш таклиф қилинди. Тегишли ташкилотларга боғ ва кўкаламзорлар барпо этиш ойлигида актив қатнашиш, ойлик қатнашчиларини керакли материаллар билан таъминлаш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Бир сўз билан айтганда, партиямиз Марказий Комитети комсомол-ёшлар ойлигининг муваффақиятли ўтишини таъминлайдиган зарур тадбирларни белгилади. Энди ҳамма нарса йигит-қизларимизнинг ҳар бир дақиқадан унумли фойдалана олишларига боғлиқ. Республикамиз комсомоли катта-катта ташаббуслар билан чиқиб, уларни муваффақиятли якунлаб, халқимизнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлган. Ишончимиз комилки, бу гал ҳам ёшларимиз ўз зиммаларига олган вазифани шараф билан уддалайдилар. Серқуёш республикамизда янада кўплаб болалар боғлари барпо бўлади, минг-минглаб туп ниҳоллар Ватанимиз озодлиги учун жонини қурбон қилганларга яшил ҳайкал мисоли куртак ёзади.

У. САИДАМАТОВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ҒАЛАБА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Энгельс номли колхозда яшовчи Ш. Йўлдошеванинг эътирозлари қисман тўғри. Ҳақиқатан ҳам 5-мактаб директори К. Султонов кейинги пайтларда спиртли ичимликлар ичиб, ҳушёрхонага ҳам тушди. Мактабда таълим-тарбия ишларини қониқарли аҳволда деб бўлмайди. Район халқ маорифи бўлими К. Султоновнинг хулқ-атворини муҳокама қилди ва уни мактаб директорлиги вазифасидан бўшатди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ:

Редакция томонидан юборилган имзосиз хатдаги фактлар текширишда тасдиқланди. Унда Собир Раҳимов район озиқ-овқат савдо ташкилотига қарашли 33-магазинда харидорлар ҳақидан уриб қолиш ҳоллари содир бўлаётганлиги кўрсатилганди. Текшириш пайтида сотувчи Ҳ. Мўминов икки харидор ҳақидан ортиқча 47 тийин ушлаб қолди. Ана шу факт юзасидан ҳозир Собир Раҳимов район ички ишлар бўлими тергов ишлари олиб бормоқда.

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ:

Бир группа газетхонлар ёзган хатда Ленинск шаҳридаги 40-магазинда моллар кўрсатилган нархда сотилмаётгани таъкидланган эди. Текширишда бу фактлар тўғри бўлиб чиқди. Сотувчи Р. Ҳамидов харидорларга 7 сўм 60 тийин кам қайтим берди. Ана шу иш юзасидан жиноий иш қўзғатилди.

ВОРОШИЛОВ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Максим Горький номли колхозда истиқомат қилувчи Х. Жабборовнинг хўжалик фаолиятидаги камчиликлар тўғрисида ёзган хати кўриб чиқилди. Колхоз алоқа бўлимидаги мавжуд камчиликлар бартараф этилди. Газета-журналлар обуначиларга ўз вақтида етказиб берилмоқда. Колхозчиларни тоза ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида мавжуд водопровод линиялари яна 2 километрга узайтирилади.

Хўжалик марказидаги йўлларни капитал ремонт қилиш учун 12 минг сўм, ободонлаштириш ишлари учун 10 минг сўм миқдорида маблағ ажратилди. Бу йил колхоз аъзолари учун кооператив уйлар қуриш бошлаб юборилади. Қурилиш ишларини «Облколхозстрой» трестининг қурувчилари амалга оширишади. Маданият уйида белгиланган кунларда аҳолига кино кўрсатилмоқда. Колхозда сув йўлларини тозалаш, ободонлаштириш ва бошқа қатор тадбирларни амалга ошириш учун режалар белгиланди.

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

ФРУНЗЕ. (ТАСС). 22 март. Фрунзе номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида кеча очиқ партия йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига қабул қилинган мажбуриятларни корхонанинг барча меҳнаткашлари муваффақият билан бажараётганликларини таъкидладилар.

Йиғилишда Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников иштирок этди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕДАКЦИЯСИГА

Ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланганлигим туфайли мени қутлаган партия, совет, жамоат ташкилотларига, ўртоқларга, барча кишиларга газетангиз орқали чуқур миннатдорчилик изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Ш. РАШИДОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1965 ЙИЛ МАРТ ПЛЕНУМИНИНГ 15 ЙИЛЛИГИГА

ЛЕНИНЧА АГРАР СИЁСАТ АМАЛДА

КПССнинг аграр сиёсати партия умумий сиёсий йўлининг муҳим таркибий қисмидир. Бу сиёсатнинг асослари, қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг туб проблемаларини ҳал этишнинг бош йўллари партия Марказий Комитетининг 1965 йил март ва шундан кейинги Пленумларида ишлаб чиқилган. У КПСС XXIV ва XXV съездларида янада ривожлантирилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ойида бўлиб ўтган Пленуми партиянинг ҳозирги аграр сиёсати Лениннинг аграр масала ҳақидаги таълимоти билан чамбарчас боғлиқ эканлигини яна бир марта тасдиқлади.

«Ҳозирги аграр сиёсат,— деди ўртоқ Л. И. Брежнев Марказий Комитетнинг июль Пленумида сўзлаган нутқида.— ривожланган социализм шароитида партиянинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ленинча стратегияси ва тактикасидир».

КПСС аграр сиёсатининг асосий мақсади, унинг стратегик йўли, КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг июль Пленумида таъкидлаб ўтилганидек — мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан таъминлаш ҳамда шаҳар билан қишлоқни бир-бирига янада кўпроқ яқинлаштиришдир. Коммунистик партия мана шу вазифани ҳал этиш учун комплекс механизациялаш, химиялаштириш ва ерларни мелиорациялаш йўли билан қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида кўп ишларни амалга оширди.

Қишлоқ хўжалиги учун ажратиладиган капитал маблағ ҳажми йилдан йилга ошиб борди. Буни республикамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Ўзбекистонда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун саккизинчи беш йилликда 4 миллиард 795 минг сўм, тўққизинчи беш йилликда 8 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Ўнинчи беш йилликда эса 11 миллиард сўмга яқин маблағ сарфлаш планлаштирилган.

1965 йил март Пленумидан кейин ўтган йилларда қишлоқ хўжалиги учун замонавий саноатни вужудга келтириш соҳасида кўп ишлар қилинди. Сув хўжалиги ва мелиорация, чорвачилик ва озуқа етиштириш учун зарур бўлган машинасозлик, қишлоқ қурилиши ва бошқа йирик саноат тармоқлари янгидан ташкил этилди. Улар трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш билан бирга ўсиб бораётган индустриал комплексдир. Бу комплекс қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини муттасил юксалтиришни таъминлашни кўзда тутади.

Колхоз ва совхозларни техника билан таъминлаш янада яхшиланди. Республикамиз қишлоқ хўжалигига фақат тўққизинчи беш йилликда 80 минг трактор, 22 мингга яқин пахта териш машинаси, 28 мингдан ортиқ автомобиль, 10 мингга яқин комбайн, 71 мингдан ортиқ трактор прицеплари ва бошқа кўпгина техника етказиб берилди. Колхоз ва совхозларда тракторларнинг умумий сони 1965 йилдаги 90 мингтадан 1979 йилда 160 мингтага, пахта териш машиналари 21 мингдан 31 мингтага, юк автомобиллари 29 мингдан 50 мингтага етди.

Хўжаликлар техника билан юксак даражада таъминланганлиги туфайли пахта етиштиришдаги асосий ишларни механизациялаш, унинг сифатини ошириш тезлашди.

Республика партия ташкилоти пахтачиликни комплекс механизациялашга, айниқса ҳосилни машинада териб олиш масаласига алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Пахтачиликни механизациялаш деҳқончиликдаги техника тараққиётининг асосий мезонидир. Коммунистик партиямиз ғамхўрлиги натижасида пахта теримини механизациялаш соҳасида кейинги йилларда катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўзбекистон олимлари, конструкторлари ажойиб пахта териш машиналарини яратишди. «Ташсельмаш» заводи ҳар йили минглаб ана шундай машиналар ишлаб чиқармоқда. Ингичка толали пахтани ва уруғлик пахтани машинада териш проблемаси жаҳон практикасида биринчи марта ҳал этилди.

Сермеҳнат жараён ҳисобланган пахта теримини механизациялаш даражаси йил сайин ортиб борди. Еттинчи ва саккизинчи беш йилликлар ичида машиналар билан 10 миллион тонна пахта терилган эди. Тўққизинчи беш йилликда машина терими ҳажми ўсди. 1971—1975 йилларда машина ёрдамида 11,7 миллион тонна «оқ олтин» териб олинди.

1979 йилда умуман, Ўзбекистон бўйича етиштирилган жами пахта ҳосилининг 60 процентини—3,5 миллион тонна пахтани механизаторлар териб беришди, бир қанча областларда 65—70 процент, кўпгина илғор хўжаликларда эса 85--90 процент пахта машиналарда териб олинди.

Ривожланган социализм даврида қишлоқ хўжалигини жадаллик билан юксалтириш вазифаси уни комплекс механизациялаш билан бир қаторда кенг равишда химиялаштиришни ҳам тақозо қилади. Шуни назарда тутиб КПСС программасида ҳам қишлоқ хўжалигини химиялаштиришни кенгайтириш муҳим вазифалардан бири эканлиги алоҳида уқтириб ўтилган. КПСС программасида шундай дейилади: «Қишлоқ хўжалигини рационал ва ҳар томонлама химиялаштиришни амалга ошириш — қишлоқ хўжалигининг минерал ўғитларга эҳтиёжини, бегона ўтларга, ўсимлик ва ҳайвонларнинг касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашнинг химиявий ва биологик воситаларига эҳтиёжини тўла қондириш, ҳамма колхоз ва совхозларда маҳаллий ўғитлардан энг яхши фойдаланишни таъминлаш керак».

Партия Марказий Комитети бу программ вазифани амалга ошириш учун ўғит саноатини ва минерал ўғитлардан кенг фойдаланишни ривожлантиришга қаратилган зарур чоралар кўрди. КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан буён ўтган йиллар ичида мамлакатимизда химия саноати кенг тараққий этди. Қишлоққа кўплаб миқдорда минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситалар етказиб берилмоқда. Республикамиз қишлоқларига 1965 йилда 2 миллион 548 минг тонна минерал ўғит берилган бўлса, 1979 йили 5 миллион

Янги қаҳрамонлар

Толе ёр бўлди

Раҳим Ерекеев яқинда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. У ўзида йўқ хурсанд. Шунчалик юксак шарафга муяссар бўлишини асло хаёлига келтирмаган эди.

Хўш, қандай қилиб бунга эришди? Хаёл уни олис-олисларга олиб кетди. Дастлаб Навоий номли тўлиқсиз ўрта мактабда ўқиб юрган кунларини кўз олдига келтирди. Улуғ Ватан уруши эндигина тамом бўлган кунлар эди. Уруш асоратлари ҳамон ўз таъсирини ўтказарди. Турмуш оғир, колхоздаги меҳнат эса ундан енгил эмасди. У мактабдан қайтди дегунча далага ота ва онаси ҳузурига шошиларди. Ўша вақтда пахтачиликдаги ҳамма ишлар қўлда бажариларди. Раҳим отаси ва онаси ёнига кириб, чигит экди, ғўза чопди, пахта терди.

Кунларнинг бирида у отаси билан пахтачиликдаги оғир қўл меҳнати ҳақида сўзлашиб қолди.

— Эй, ўғлим, ғўза гўдакларга ўхшаб кетади, — вазминлик билан сўзлай бошлади ота. — Тилини билмасанг касалликка чалинади, ҳосил бермай қўяди.

— Мен ишингизни енгиллаштирмоқчиман, отажон.

— Ҳозир ҳам енгиллаштириб юрибсан-ку! Яна нима қилмоқчисан?

— Ўзингиз биласиз, яқинда ўқишни битираман. Битираман-у, тракторчиликка ўқийман.

— Ниятинг йўлдошинг бўлсин, ўғлим. Лекин ҳозирча бунинг мавриди эмасга ўхшайди. Бир оз колхоз ишларида қарашиб турсанг бўларди.

Раҳим отасининг раъйини қайтара олмади, оддий колхозчи бўлиб ишлай бошлади. Орадан уч йил ўтгач, Хўжайли шаҳридаги механизаторлар тайёрлайдиган билим юртига ўқишга кетди.

Ўқишни битириб, оилага шод-хуррамлик билан қайтган Раҳим Ерекеев 1956 йилнинг январида трактор рулига ўтирди. Шундай қилиб, унинг орзуси ушалди.

Ҳалол меҳнат қилган киши доимо эъзозланади, эл-юрт ичида обрў-эътибори ортда боради. Раҳим Ерекеев билан одамлар энди улуғлар қатори муносабатда бўладиган бўлиб қолишди. Тўйларда, маъракаларда, тантанали йиғилишларда юқоридан жой кўрсатишадиган бўлишди.

Шу орада у Совет Армияси сафига чақирилди. Йигит Ватан олдидаги бурчини аъло даражада ўтаб қайтди. Шу йилларда у янада чиниқди, камол топди.

Орадан яна ўн икки йил ўтди. Бу йилларда Раҳим Ерекеев ўз севимли касби тракторчилик қилиб, она замин билан тиллашди, пахта ҳосилдорлигини оширди.

1976 йилнинг эрта баҳори эди. Уни колхоз правлениесига таклиф этиб қолишди.

— Сизни бригадирликка ўтказмоқчимиз, — сўз бошлади правление аъзоларидан бири. — Бригадага раҳбарлик қилиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Бригада деганимиз — катта бир оила. Оиланинг ўзига яраша қувончлари, ташвишлари бўлади. Бригадир эса оила бошлиғи сифатида ҳамма вақт сергак туриши, билимдонлиги, муомаласи билан бошқаларга ўрнак кўрсата олиши лозим. Сизда ана шу хислатлар бор, деб ўйладик, ўртоқ Ерекеев.

Шу кундан бошлаб донгдор механизатор Р. Ерекеев ўзи ишлаб келаётган Амударё районидаги Энгельс номли колхознинг еттинчи бригадасига раҳбарлик қилишга киришди. Севимли касби механизаторликни ҳам ташлагани йўқ. Ер ҳайдади, ғўза қатор ораларига ишлов берди, пахта терди. Кези келганида терилган пахталарни қабул пунктига ташиб берди.

Раҳим Ерекеев раҳбарлик қилган аҳил, ишчан коллектив ўнинчи беш йилликнинг тўрт йилида пландаги 962 тонна ўрнига 1143 тоннадан зиёд «оқ олтин» тайёрлаб, давлатга сотди. Белгиланган план ва топшириқлар ошириб адо этилди.

Ўтган хўжалик йили об-ҳаво шароитлари бригада аъзоларига анча қийинчиликлар туғдирди. 64 гектар майдонга чигит икки-уч қайтадан бузиб экилди. Бригада баҳодирлари кетма-кет ёққан ёмғир, жалаларга бардош бериб, табиат келтирган зарарларни бартараф этишди. Инсон меҳрига қонган ғўзалар мўл ҳосил тугди. Гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилиб, колхозда рекорд кўрсаткичга эришилди.

Раҳим Ерекеевнинг хўжаликда кўплаб механизатор шогирдлари бор. Шулардан бири Орзигул Тлеубоева бўлади.

— Раҳим аканинг энг яхши хислати шуки — дейди ёш механизатор, — у ўзи ҳар куни қилиши керак бўлган ишни аниқ билади, колхоз раҳбарлари айтишини кутиб турмай, керакли юмушларни билиб-билиб бажараверади. Ишга ҳаммадан барвақт келиб, кеч қайтади. Бугунги ишни асло эртага қўймайди.

Раҳим Ерекеевнинг механизаторлик ва пахтакорликдаги улкан хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан бир неча бор юксак баҳоланган. Кўксини Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари безаган эди. Энди уларнинг ёнига яна бир Ленин ордени ҳамда қаҳрамонлик «Олтин Юлдуз»и қўшилди.

Шу йилнинг январь ойида Энгельс номли колхоз базасида «Қипчоқ» совхози ташкил қилинди. Янги совхоз коллективи бўз ва партов ерлар ҳисобига экин майдонларини кенгайтирмоқдалар. Улар 580 гектар ерни деҳқончилик оборотига қўшиб, жами пахта майдонларини 1430 гектарга етказадилар. Ҳар гектар майдондан эса камида 30 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Раҳим Ерекеев бригадаси эса янги ерлар ҳисобига экин майдонларини 11 гектарга кўпайтириб, гектаридан 55 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқда.

У. ЮСУПОВ,
Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлари.

Жиззах области Пахтакор районидаги Акмал Икромов номли совхоз сут-товар фермаси коллективи чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратда: ҳар бош сигирдан бир йилда 3500 литрга етказиб сут соғиб олишга аҳд қилган И. Болтаева (ўнгда) ўз шогирди Қ. Душанова билан.

Ж. Тўраев фотоси.

МЕҲНАТ — БАХТ КАЛИТИ

ИШЧИ ВА ДЕҲҚОН СИНФИНИНГ МУНОСИБ ВОРИСЛАРИНИ ЕТИШТИРАЙЛИК

Меҳнат инсон ҳаёти ва бахт-саодати манбаи, фаровонлигимиз омилидир. Коммунизм қурувчиларининг аҳлоқ кодексида жамият бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилиш, жамият бойлигини сақлаш ва кўпайтириш тўғрисида ҳар бир кишининг ғамхўрлик қилиши зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Катта ҳаёт бўсағасида турган ёшларнинг касб-ҳунарга бўлган меҳр-муҳаббатини рўёбга чиқариш, катта ва шарафли меҳнат эвазига қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлашда областимиздаги ҳунар-техника билим юртлари муайян натижаларга эришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими системасини янада такомиллаштириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида кўрсатаётган оталарча ғамхўрликлари муваффақиятларимиз гарови бўлмоқда. Кейинги йилларда областимизда ҳунар-техника таълими бир мунча яхшиланди. Халқ хўжалигининг турли соҳалари учун салкам 25 минг нафар малакали кадр етказиб берилди. Ҳозирги вақтда 31 та ҳунар-техника билим юртида 14,3 минг нафар йигит-қиз турли касб-ҳунар бўйича таълим олмоқда. Ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш мастерлари составини юқори малакали мутахассислар, педагог-инженер кадрлар билан мустаҳкамланди.

Ҳунар-техника таълими системасининг моддий техника базаси, ўқув-ишлаб чиқариш лабораториялари, машина-трактор парклари йил сайин мустаҳкамланиб бораётир. Фақат кейинги тўрт йилда ўндан ортиқ ҳунар-техника билим юрти иш бошлади. Уларда турли касб-ҳунарли мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилди. Янгиқўрғон районидаги 111-ҳунар-техника билим юрти (директори педагогика фанлари кандидати Т. Неъматов) коллективи таълим-тарбия ҳамда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш соҳасида яхши кўрсаткичларга эришди. Билим юрти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди. Наманган районидаги 78-қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юрти (директори А. Ғафоров) Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника давлат комитети ва тармоқ касаба союзлари республика комитети дипломи билан тақдирланди. Буларнинг ҳаммаси ёшларда касб-ҳунарга бўлган меҳр-муҳаббатни янада кучайтириш, уларни ҳаётга тайёрлаш соҳасидаги изланишлар самарасидир.

Ҳунар-техника билим юртлари кейинги йилларда ёшларга касб-ҳунар ўргатиш, ишчи ва деҳқон синфининг муносиб ворисларини тарбиялаб етиштиришнинг синалган мактаби бўлиб қолди. Буни қуйидаги мисолларда яққол кўриш мумкин. Билим юртлари қучоғида камол топиб, кейинчалик ишлаб чиқаришда донг таратганлар орасида машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Воҳидов, Наманганадаги шойи газламалар комбинати ишчиси, КПСС XXV съезди делегати Р. Юсупова, Наманган районидаги «Ленинград» колхози механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Эгамбердиев, Тўрақўрғон районидаги «Намуна» колхози звено бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Р. Алматова каби ўнлаб новаторлар, халқимиз иззат-ҳурматига сазовор бўлган кишилар борки, биз улар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 110 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган йигит-қизларимиз ўзларида катта масъулият ҳис қилмоқдалар. Улар касб-ҳунарни пухта эгаллаш билан бирга оталарининг шонли анъаналарига содиқ бўлиб, қурилиш объектларида, пахта далаларида, чорвачилик фермаларида, суғориш каналлари бунёд этиш, янги ерларни ўзлаштириш ишларида актив қатнашмоқдалар. Ёки бошқа бир фактни олайлик. Ўтган ўқув йилида областимиздаги ўрта мактабларни 28 минг нафардан кўпроқ йигит-қиз битириб чиқди. Уларнинг салкам 20 минги қайноқ меҳнат қучоғида қолдилар. Қизиғи шундаки, учдан бир қисми ўрта мактабдаёқ маълум мутахассислик шаҳодатномасига эга бўлишган эди. Бу тадбир йигит-қизларни меҳнатда ўз ўринларини тез ва тўғри топиб олишларига ёрдам бераётир.

Областимиздаги кўплаб ҳунар-техника билим юртлари ёшларнинг керакли касб-ҳунарни тўғри танлаб олиши учун улар мактаб бағрида эканлигидаёқ жуда катта ташкилий-тарбиявий ишларни олиб бормоқда. Натижада йигит-қизларнинг аксарияти ўрта ҳунар-техника билим юртларига бормоқда. Бу соҳада Учқўрғон, Поп, Задарё, Янгиқўрғон, Косонсой район мактабларида амалга оширилаётган тадбирлар диққатга сазовордир.

Ҳунар-техника билим юртларида ёшларга билим бериш, уларни юксак ахлоқли ва одобли қилиб тарбиялашда муайян тажриба тўпланди. Ҳунар-техника билим юртларида Улуғ Ватан уруши, меҳнат ветеранлари билан учрашувлар ўтказиш, дўстлик кечалари ва карнаваллари уюштириш анъанага айланиб бормоқда.

Область партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳунар-техника таълими ишини янада ривожлантиришга яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар. Ёшларнинг касб-ҳунар танлашга бўлган қизиқишини социологик тадқиқ қилиш, халқ хўжалиги учун кўп профилли механизаторлар, сут соғувчи операторлар, қурувчилар дурадгорлар, боғбонлар, соҳибкор ва сабзавоткор механизаторлар тайёрлаш доимо диққат марказида турибди. Бу масала партия, совет ташкилотларининг йиғилишларида тез-тез кўриб чиқилаётир.

Областимиз меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йили учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Биз ҳунар-техника таълими системасини янада юксалтириш билан бирга зарбдор йил мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшаверамиз.

А. ОТАБОЕВ,
Наманган область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи.

тоннадан кўп минерал ўғит етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалигини интенсивлаштиришда ерларни кенг кўламда ирригациялаш ва мелиорациялаш муҳим аҳамиятга эгадир. В. И. Ленин «Суғориш ҳаммадан ҳам кўпроқ зарурдир ва у ўлкани ҳаммадан нўра кўпроқ ўзгартириб юборади, уни яшнатади, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустаҳкамлайди», деб таъкидлаган эди.

КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленуми бутун мамлакатимизда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам мелиорация ишларини ривожлантиришда жуда катта роль ўйнади.

Ўзбекистонда 16 «денгиз» — сув омборлари мавжуд. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг катта ёрдами, республика меҳнаткашларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли сўнгги йилларда Каркидон, Пачкамар ва Чорвоқ сув омборлари бунёд этилди. Аму-Бухоро, Қарши машина каналлари, катта Андижон, катта Наманган, Ульянов номли, Аму-Занг ва бошқа ўнлаб каналлар қурилди. Бу йирик ирригация иншоотлари Мирзачўл, Жиззах, Қарши, Сурхон-Шеробод даштларида янги ерларни кенг кўламда ўзлаштириш имконини бермоқда.

Тўққизинчи беш йилликда 500 минг гектардан кўпроқ янги ерлар ўзлаштирилди. Қишлоқ хўжалиги оборотига киритилган янги ерларда 50 та совхоз ташкил этилди. Ўнинчи беш йилликда 462 минг гектар янги ерларни ўзлаштириш ва бу ерларда 100 га яқин совхоз ташкил этиш планлаштирилган. Ўнинчи беш йилликнинг 4 йилида 400 минг гектар янги ер суғорилди.....

Янги ерларни ўзлаштириш, суғориладиган экинзорлар ҳажмини кенгайтириш, ирригация-мелиорация соҳасида рўёбга чиқарилган ишлар натижасида Ўзбекистонда умумий экин майдони инқилобдан олдин 2 миллион 166 минг гектарни ташкил этган бўлса, 1979 йили 3 миллион 800 минг гектарга етди.

Партиянинг қишлоқ аҳолисининг моддий фаровонлигини, маданияти ва турмушини янада яхшилаш борасидаги ишлари алоҳида аҳамиятга эгадир. Март Пленумидан кейин ўтган йилларда колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ икки баравар, совхоз ишчиларининг меҳнат ҳақи ҳам деярли 2 баравар ортди.

Шу йиллар ичида колхозчиларни пенсия билан таъминлаш соҳасида йирик тадбирлар амалга оширилди. 1977 йилда мамлакатимиз колхозчиларига иттифоқ фондидан 4 миллиард сўмдан зиёд пенсия ва нафақа тўланди. Бу — 1965 йилдагидан 4 баравар ортиқдир.

Қишлоқларнинг қиёфаси тубдан ўзгармоқда, колхозчиларнинг турмуш даражаси ўсмоқда. Эски хутор типидаги кичик ва кўримсиз қишлоқлар ўрнида қурилаётган обод посёлкаларда замонавий уй-жойлар, мактаблар, боғлар, касалхона ва поликлиникалар билан бирга клублар, кутубхоналар, кинотеатрлар, маиший хизмат уйлари, стадионлар мавжуд. Бундай посёлкалар аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти, кўркамлиги ва ободлиги билан шаҳардан қолишмайди.

Коммунистик партиянинг қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларининг фаровонлигини ошириш соҳасидаги ишлари туфайли қишлоқ хўжалиги узлуксиз ривожланиш йўлига кирди.

Республикамизда пахта етиштириш 1965 йилдаги 3 миллион 740 минг тоннадан 1979 йили 5 миллион 760 минг тоннага кўпайди. Ўнинчи беш йилликнинг тўрт йилида Ўзбекистон пахтакорлари она-Ватанга 22 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» топширдилар. Бу пландагидан 500 минг тонна ортиқдир.

Республикада чорвани кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш билан бир қаторда чорвачиликни аста-секин саноат негизига кўчириш соҳасида ҳам кўп ишлар қилинди. Ўзбекистондаги қорамолчилик фермаларидаги ишларни механизациялаш даражаси 1971 йилдаги 23 процентдан 1979 йили 51 процентга етказилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1979 йил 31 августда бўлиб ўтган XIV пленумида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига биноан, 1981—1985 йилларда чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари қурилиши, озуқа корхоналарини реконструкциялаш ва қуриш учун кўплаб маблағлар ажратилади.

Бу тадбирларни амалга ошириш натижасида 1985 йилга бориб гўшт ишлаб чиқариш тирик вазнда 1978 йилдагидан 48 процент, сут — 45 процент, тухум икки баравар ортади.

Республика деҳқонлари қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам катта ютуқларга эришдилар. Республика тўрт йил мобайнида бутун ўнинчи беш йилликка белгиланган дон ҳажмини анча ошириб бажарди. Давлатга 3 миллион 987 минг тонна дон сотилди. Мева, сабзавот, узум, полиз маҳсулотлари, пилла, каноп ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш планлари ҳам ошириб бажарилди.

Пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар Коммунистик партия доно раҳбарлигининг натижаси, КПСС XXV съезди қарорларини, партиянинг ленинча аграр сиёсатини изчиллик билан амалга оширишнинг самарасидир.

И. АЛИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

ОЛАМДА НИМА ГАП

Кинофестиваль очилди

Италиянинг Сан-Ремо шаҳрида авторлик фильмлари XXIII халқаро фестивали очилди. Бу катта халқаро киноанжуман Италиянинг маданий ҳаётидаги муҳим воқеа бўлиб, ҳамиша кино санъати мутахассисларининг, танқидчиларининг, барча мухлисларининг эътиборини жалб қилади.

Сан-Ремодаги фестивалда 15 дан кўпроқ мамлакат иштирок этмоқда. Социалистик мамлакатларнинг фильмлари киноанжуман программасида каттагина ўринни эгаллайди. Совет Иттифоқи, Венгрия, Польша, ГДР, Чехословакия кинематографиячилари ўзларининг конкурсга аталган ленталарини тақдим этдилар. Европадаги кино мухлисларига ҳозиргача унчалик таниш бўлмаган Австралия ва Шри Ланка Республикасидан келган режиссёрларнинг асарлари ҳам эътиборни жалб қилмоқда.

Совет кинематографиячилари ўзбекистонлик режиссёр Али Ҳамроевнинг «Триптих» («Уч лавҳа») деган янги асарини конкурсга ҳавола этдилар.

Кинофестиваль давомида совет режиссёри Г. Данелиянинг фильмлари кўриги ўтказилади. Унинг номи Италияда яхши таниш. Кўрик программасига жумладан «Серёжа», «Москвани кезганда», «Хафа бўлма», «Мимино» фильмлари ва бошқа асарлар киритилган. (ТАСС).

УЛКАН ЗАФАРЛАР

ВСИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

БУДАПЕШТ, 22 март. (ТАСС). Бу ерда Венгрия Социалистик ишчи партиясининг XI ва XII съездлари ўртасидаги ишлари тўғрисида ВСИП Марказий Комитетининг Ҳисобот доклади эълон қилинди.

Партия аъзолари сони съездлар орасидаги даврда 143 минг киши кўпайди, дейилади докладда. Ҳозирги вақтда партия аъзолари 812 минг кишидан иборат. Булар орасида ишчилар 62,4 процентни ташкил қилади.

Венгрия Социалистик ишчи партияси, деб таъкидланади ҳужжатда, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлашда актив қатнашмоқда. ВСИПнинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги коммунистик ва ишчи партиялар билан алоқаси ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. ВСИП ривожланаётган мамлакатларнинг марксчи-ленинчи партиялари билан, миллий мустақиллик учун ва мустамлака зулмини тугатиш учун курашаётган миллий озодлик ҳаракатлари билан ҳамкорлик ва бирдамликни мустаҳкамламоқда.

Докладда 1976—1979 йилларда ВХРнинг миллий даромади ўрта ҳисобда 4,1 процент кўпайганлиги уқтириб ўтилган. Шу беш йиллик давомида энергетика, химия ва озиқ-овқат саноатининг катта объектлари қуриб битказилди. Шу беш йилликда саноат ишлаб чиқариши ўрта ҳисобда 4,7 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқариш 3,3 процент кўпайди.

Венгрия ташқи савдо оборотининг катта қисми социалистик мамлакатлар, биринчи навбатда Совет Иттифоқи ҳиссасига тушади. Венгрия халқ хўжалиги эҳтиёжларини қондириш учун Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ишида ва ҳамкорликнинг узоқ муддатли тармоқ программалари ишлаб чиқишда актив қатнашмоқда.

Ҳисобот докладида ВХР меҳнаткашларининг турмуш даражаси муттасил оширилаётганлиги, уй-жой қурилиши муваффақият билан олиб борилаётганлиги, гражданлар учун медицина хизмати ва социал таъминот ривожланаётганлиги, фан, маориф ва маданият соҳасида янги-янги муваффақиятлар қўлга киритилаётганлиги таъкидлаб ўтилган.

СИЁСАТДАГИ ҚАТТИҚ ЯНГЛИШИШ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Қўшма Штатларнинг маъмурияти СССР билан «совуқ уруш» тилида гаплашишга уриниб, ўзаро манфаатли Совет—Америка савдо-иқтисодий алоқаларини кўпайтириш йўлида яна бир қадам қўйди. АҚШ савдо министри Ф. Клацник президент Ж. Картернинг Совет Иттифоқига замонавий технология асбоб-ускуналари экспорт қилишга қўшимча чеклашлар жорий этишга қарор берганини эълон қилди.

Обзорчиларнинг қайд этишларича, Вашингтон маъмурияти кўраётган мана шундай бир томонлама чоралар сиёсатдаги қаттиқ янглишиш бўлиб, эртами, кечми Қўшма Штатларнинг ўзига зарба бўлиб тушади.

АП агентлиги Вашингтоннинг навбатдаги камситувчилик қарорини шарҳлаб, «бу қарор неча миллион долларлик шартномалар тузган Америка саноати учун муаммолар келтириб чиқариши мумкин», деб уқтиради. «Америкалик бир қанча корхона эгаларининг фикрича, деб таъкидлайди сўнгра агентлик, — савдо-сотиқ сиёсатидаги баттоллик Совет Иттифоқидан кўра ҳам Қўшма Штатларнинг ўзига каттароқ зиён етказиши мумкин, чунки кўпчилик молларни жаҳон бозоридан бемалол сотиб олиш мумкин».

Оқ уйнинг Совет Иттифоқига нисбатан «иқтисодий пўписа» қилишга уринишни мутлақо беҳудадир. Бу уринишлар Совет Иттифоқининг иқтисодий потенциали тўғрисидаги бемаъни тасаввурларга асосланган. Американинг танқли бизнесмени, «Хоуп индастриз» корпорациясининг президенти Генри Хоуп Совет Иттифоқининг индустрияни ривожлантиришдаги ютуқларини баҳолаб, мана шу фикрни айтди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЗЎРАВОНЛИК ҚИЛМОҚЧИЛАР

Форс кўрфази районида катта хавф остида қолди. Пентагон АҚШ президенти Картернинг «зўравонлик позицияси сиёсати»ни ўтказиш тўғрисидаги «янги» кўрсатмасини амалга ошириб, бу ерга кўпдан-кўп ҳарбий-денгиз кемаларини юборди. Улар орасида иккита авианосец, иккита атом крейсери, эсминецлар, фрегатлар, сув ости кемалари бор. Вертолёт ташувчи «Окинава» кемаси бошчилигида авиация десант отряди 1.800 денгиз пиёда аскарни олиб, Арабистон денгизига ҳаммадан кейин шоша-пиша кириб келди.

Қўшма Штатлар «ўз байроғини шунчаки кўз-кўз қилаётгани» йўқ. У Яқин Шарқда АҚШ измига юришдан бош тортаётган мамлакатларга ошкора интервенция қилиш билан дўқ урмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев Бауман сайлов округида сайловчилар билан учрашувда сўзлаган нутқида уқтириб ўтганидек, АҚШнинг мақсади «шу мамлакатларни ўз ҳукмронлигига бўйсундиришдан, уларнинг табиий бойликларидан бемалол фойдаланаверишдан» иборат. АҚШ шу районда империалистларнинг режаларини амалга ошириш йўлида катта тўсиқ бўлиб турган миллий-озодлик ҳаракати кучларига қарши кенг миқёсда ҳужум бошлаб юборди.

Мустамлакачилик авж олган замонларда бўлганидек, Қўшма Штатлар дағал кучга умид боғламоқда. У уялмай-нетмай Эронга бостириб кириш билан ошкора хавф солмоқда, араб мамлакатларига дўқ-пўписа қилмоқда ҳамда Форс кўрфази ва бутун Яқин Шарқ районининг нефть ва бошқа ресурслари устидан Америка монополияларининг ҳарбий-иқтисодий ҳукмронлигини ўрнатиш «бизнинг миллий манфаатларимиз доирасига киради» деб сурбетларча даъво қилмоқда.

Америка империализми шу регионнинг бойликлари устидан назоратни сақлаб қолиш ва кенгайтиришни ўз қуролли кучлари ёрдамидагина таъминлашга интилаётгани йўқ. Оқ уй «стратеглари»нинг фикрича, бу қора ишга океан нариёғидаги ҳомийларининг айтганини итоатгўйлик билан қилаётган «дўст», аниқроғи эса АҚШга қарам режимларни жалб этиш айни муддао бўлур эди. Шу сабабли, «Африка-Ази» журнали таъкидлаб ёзганидек, Картер маъмурияти Пентагоннинг Яқин Шарқдаги асосий мижозлари: Исроил, Миср, Саудия Арабистони ва Уммонни фронтнинг битта чизиғига териб қўйишга жон-жаҳди билан уринмоқда.

Бундан ташқари Қўшма Штатлар «меҳнат тақсимоти» баҳонаси билан НАТОдаги ўз иттифоқчиларига ҳам жуда кучли тазйиқ ўтказиб, уларни шу блокнинг ҳаракат доирасидан ташқаридаги операцияларда қатнашишга жалб этишга уринмоқда. Англиядаги итоатгўй консерваторлар ҳукумати Форс кўрфазидаги Америка флотига мадад бериш учун дарҳол ўз кемалари отрядини юборди. АҚШ НАТОдаги бошқа шерикларидан Америка қўшинларини Жануби-Ғарбий Осиёга юборишда кўмаклашишни талаб қилмоқда. Бу режаларда ГФРга марказий ўрин берилмоқда.

Америка империализмининг Яқин ва Ўрта Шарқдаги хатарли иғвогарлик ҳаракатларига жавобан халқлар ўз сафларини жипслаштирмоқдалар, янги мустамлакачиларнинг жиноий режаларини барбод этиш йўлидаги азму қарорларини кучайтирмоқдалар.

ПАРОКАНДА «УМУМИЙ БОЗОР»

Ғарбда «Умумий бозор» деб аташ одат тусига кирган Европа Иқтисодий ҳамжамиятида жуда кучли марказдан қочирма кучлар ҳаракатга келди. Европа Иқтисодий ҳамжамияти Министрлар Советининг 17 март куни Брюсселда бўлиб ўтган навбатдаги сессияси натижалари мана шундан яққол далолат беради. Сессиянинг кун тартибига жуда кўпдан-кўп масалалар қўйилган эди. Ҳамжамиятга аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий аҳволи мушкуллашиб бораётгани ҳам, Европа Иқтисодий ҳамжамияти кенгашининг 31 мартга тайинланган ҳамда давлат ва ҳукумат бошлиқлари иштирокида ўтказиладиган сессияси масалалари ҳам ва бошқа проблемалар ҳам киритилган эди. Бироқ, ташқи ишлар министрлари ўртасида мана шу ҳамма масалалар комплекси юзасидан келиб чиққан ихтилофлар шу қадар катталашиб кетдики, натижада улар бир соат ишлаганларидан кейин бу масалаларни ўзлари мутлақо ҳал эта олмасликларига ишонч ҳосил қилдилар. Шу тариқа бу сўнгги Брюссель учрашуви «умумий бозор» ташкил қилинганидан бери ўтган давр ичидаги энг қисқа учрашув бўлди.

«Умумий бозор» мамлакатларининг ташқи ишлар министрлари Европа ҳамжамиятлари комиссиясининг Европа Иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар экономикасининг ҳолати тўғрисида ўзларига тақдим этилган маълумотномани эътибор учун қабул қилдилар. Шу маълумотномада баён этилган фикрлар сессияда ҳукмронлик қилган умидсизлик кайфиятини тарқата олмади. Маълумотномада умуман пулнинг қадрсизланиш даражаси 11 процент кучайиши, иқтисодий ўсиш суръатлари қисқариши ва ишсизлар яна 7 миллион кишига кўпайиши олдиндан айтиб қўйилмоқда. Шу муносабат билан Францияда чиқадиган «Монд» газетаси: «Экономика кемасининг жилови қўлдан чиқиб кетди, энди у тўппа-тўғри хатарли сув ости қояларига қараб бормоқда», деб ёзди.

Мана шундай шароитда Европа Иқтисодий ҳамжамияти бюджетига маблағ ажратишни анча қисқартиришни талаб қилган Англия вакилининг позицияси Брюсселда тўпланганларни айниқса ғижинтирди. Бу масала кескинлашгандан кескинлашиб кетдики, «Котидьен де Пари» газетасининг хабар қилишича, Франция президенти В. Жискар д'Эстэн билан ГФР канцлери Г. Шмидтнинг Гамбургдаги учрашувида марказий проблемалардан бири бўлди. Шу газетанинг ёзишича, Англиянинг тамагирлиги Гамбургда ғазаб билан қораланди ва қайсар Лондон қаршисида «Париж билан Бонннинг жипслигини» намойиш қилишга қарор берилди. Бунга жавобан Англия бош министри Тэтчер қатъий қилиб бундай деди: «Башарти Англия учун мақбул қарорга келинмаса, у ҳолда биз ҳамжамият бюджетига берадиган маблағимизни қисқартириш масаласини ўзимиз ҳал қиламиз».

Хабардор кузатувчиларнинг фикрига кўра, Лондоннинг баттоллик позицияси ҳақиқатда Англияни Европа Иқтисодий ҳамжамиятининг бошқа аъзолари билан, аввало Франция билан мухолифлик ҳолатига солиб қўйди. Париж Англия талабига розилик берилиши эвазига Лондон бошқа соҳаларда ён берсин, жумладан, Англия соҳиллари яқинида балиқ овлашга жорий этилган қаттиқ чеклашларни бўшаштирсин, Европа Иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларининг Шимолий денгизда Англия қазиб олаётган нефтдан фойдаланишини осонлаштирсин ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти нархларини Франция фойдасига қайта кўриб чиқсин, деб талаб қилмоқда.

Брюссель сессияси ва Гамбург учрашуви «Умумий бозор» мамлакатлари учун умумий нарса улар монополияларининг бошқалар ҳисобига фойда ва енгиллик олишга жон-жаҳди билан интилишидан иборат эканлигини яна бир бор кўрсатди.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

БИРИНЧИ БОСҚИЧ

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетаси соврини учун ёшлар ўртасида анъанавий мусобақа ўтказилди. Икки кун давом этган баҳсда республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРдан келган 200 енгил атлетикачи ўзаро куч синашди. Шахсий ҳисобда баландга сакраш бўйича тошкентлик М. Ҳабибуллаев 2 метру 06 сантиметрли натижа билан муваффақият қозонган бўлса, унинг ҳамшаҳри А. Мифтахова 60 метрли масофани 7,6 секундда босиб ўтди. В. Исаев (Тошкент области) уч ҳатлаб сакраш бўйича (15 метру 60 сантиметр) ғалабага эришди. Умумкоманда ҳисобида биринчи группа бўйича Тошкент шаҳар командаси ғолиблик қилган бўлса, иккинчи группага кирувчи коллективлар ўртасида сирдарёликлар зафар қучишди. Бу, совриндорлик баҳсининг биринчи тури ҳисобланади. Иккинчи тур мусобақалари кузда ўтказилади.

РЕГБИ:

СОВРИН — АРМИЯЧИЛАРГА

«Правда Востока» газетаси соврини учун иккинчи марта ўтказилган мусобақада тўрт команда ўзаро куч синашди. Мусобақалар Тошкент стадионларида давом этди. Қизғин спорт курашига айланган бу сафарги мусобақада тошкентлик армиячилар маҳорат кўрсатдилар. Улар барча учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб бош совринни қўлга киритишди. Олмаоталик спартакчилар билан Тирасполь шаҳрининг «Электромаш» коллективлари фахрли иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди. Совриндорлик баҳси мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси яна тўртта учрашувдан кейин чемпионат мусобақаларини якунлайди. Бинокорчилар навбатдаги учрашувда Пермнинг «Молот» коллективини қабул қилиб (3:3, 4:3) жами очколарини 51 тага етказиб, мавқеларини мустаҳкамлаб олишди.

● ТЕННИС: Тошкентда Ўзбекистон кубоги учун ўтказилган мусобақалар якунланди. Эркаклар командалари ўртасида «Буревестник» (Тошкент) командаси ғолиблик қилди.

● ҚЎЛ ТЎПИ: Таллинда аёллар биринчи лига коллективлари мамлакат чемпионатининг тўртинчи тур ўйинлари ни тугатишди. Кучли олти команда аниқланди. Улар орасида 28 очколи Тошкентнинг «Текстильшчик» командаси ҳам бор. Бу командалар энди фахрли ўринлар учун ўзаро курашадилар.

М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваториясининг оркестр синфида 80 га яқин киши шуғулланади. Машғулотларга доцент А. Ливиев (суратда ўнгдан биринчи) бошчилик қилади.

И. Глауберзон фотоси.

АХБОРОТ

СУРХОНДАРЁ

СИФАТ БЕЛГИЛИ МАҲСУЛОТЛАР

Денов пиво-консерва заводи коллективи катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Ўтган йили корхонада 250 минг декалитрдан ортиқ пиво, 150 минг шишадан зиёд алкоголсиз ичимликлар, 6 миллион 100 минг шартли банка сабзавот ва мева консервалари ишлаб чиқарилиб, топшириқ анча ошириб адо этилди.

Завод коллективи янги йилда ҳам юксак марраларни қўлга киритяпти. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Корхона ишчилари 1980 йил январь ойи топшириғини муддатидан бир ҳафта олдин бажардилар. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг тури ҳозир 40 тага етди. 5 хил маҳсулотга давлат Сифат белгиси берилди.

Коллектив сифат ва самарадорлик учун курашни асосий шиор қилиб олиб, беш йилликнинг якунловчи йилида корхонага обрў келтираётган Сифат белгили маҳсулотларни камида 10 тага етказиш учун курашяптилар.

«ҚИРҚҚИЗ» СИРЛАРИ

Термиз районидаги «Намуна» колхози территориясида жойлашган қадимий ноёб ёдгорлик ҳақида шу пайтгача ҳар хил гаплар юрарди. Бировлар уни будда ибодатхонаси деса, бошқалар дарвешлар хонақоси, яна бировлар карвонсарой, деган фикрда эдилар.

Ўтган йили ёзда Ўзбекистон таъмирлаш ва лойиҳалаш илмий-текшириш институтининг Е. Некрасова бошлиқ экспедицияси бошлаган археологик қазиш ишлари «Қирққиз» қўрғонининг сирларини очиб берди. Маълум бўлишича, «Қирққиз» қўрғонини тиклашга дастлаб эрамизнинг XIV—XV асрларида киришилган, сўнгра негадир ташлаб қўйилган. XVI—XVII асрларда қайта тикланган. Бу ердаги 40 га яқин гумбазсимон алоҳида ҳужралар ансамбли нима мақсадга хизмат қилганлиги ҳозирча маълум эмас. Чунки дастлабки қазиш даврида ёдгорликнинг атиги учдан бир қисми тозаланиб, текширилиб кўрилди. Археологик қазишларнинг иккинчи мавсуми шу йил март ойида бошланади.

Шу нарса диққатга сазоворки, қазиб тозаланган ҳужралар остки қисмининг ҳар бири 40—50 сантиметр қалинликдаги икки қават кул қатлами билан қопланганлиги ва ҳужралардан бирининг тагидан лаҳм—одам юрадиган ер ости йўли топилганлиги бу ноёб ёдгорликнинг ўз даврида катта аҳамиятга эга бўлганлигидан далолат беради.

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Бойсун районидаги «Сайроб» қоракўлчилик совхозининг маъмурияти хўжалик ишчиларининг моддий-маиший шароитларини яхшилаш ишига эътиборни кучайтирмоқда. Яқинда совхоз марказий қўрғонида истиқомат қилувчи аҳоли учун 5 километр узунликдаги масофага водопровод қувури ётқизиш ишлари бошлаб юборилди. Булоқ суви насослар ёрдамида махсус резервуарга кўтарилади ва сўнгра ердан ўз босими билан кўчалар бўйлаб водопровод қувурларига оқиб боради. Йўлларнинг чорраҳаларида 19 та водопровод колонкаси ўрнатилади.

Бу жуда муҳим ва зарур иншоотни яйловларга сув чиқариш ва мелиорациялаш область трестига қарашли механизациялашган кўчма колонна коллективи қуряпти.

Шунингдек, яқинда совхознинг тоғли Бешэркак яйловларига борадиган янги 14 километрлик йўл қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Бу йўл узоқ яйловдаги иккинчи фермани совхоз маркази билан боғлайди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЭЛЕКТРОВОЗЛАРГА ТРАНСФОРМАТОРЛАР

Бу аппаратларнинг тажриба намуналари илк бор Чирчиқ трансформатор заводида ясалди. Илгари бундай маҳсулотни Таллин электротехникларигина ишлаб чиқарардилар. Чирчиқлик машинасозлар уларнинг маҳсулотидан нусха кўчирибгина қолмадилар. Улар трансформатор узеллари асосий компановкаси ва габаритини сақлаб қолганлари ҳолда анча тежамли трансформатор яратдилар. Бунга эришиш учун Бутуниттифоқ трансформаторсозлик илмий-тадқиқот институти Чирчиқ бўлимининг конструкторлари магнитопроводларнинг металл тортқичлари ўрнига шиша толадан ясалган бандаж қўйиб, анчагина қимматли электротехника пўлатини тежадилар, электр энергия сарфини камайтирдилар.

Москва ва Свердловскда ўтказилган комплекс синовлар янги трансформаторларнинг ғоятда пухта ва тежамли эканлигини кўрсатди. Идоралараро давлат комиссияси уларни кўплаб ишлаб чиқаришга тавсия қилди.

(ЎзТАГ).

РЎЙХАТДА БОРУ, ЎЗИ ЙЎҚ

КЕЧКИ МАКТАБДАГИ ХУФИЯ ИШЛАР ҲАҚИДА

Фельетон

— Йўл бўлсин, Ғулом Исҳоқович?

— Йигирма олтинчи мактабга ўтиб келай, — деди у хўрсиниб. — Сиз ҳам юринг, гап бор.

Паст бўйли, тўладан келган кўзойнакли ўқитувчи воқеадан хабардордай чурқ этмай унга эргашди.

Ғулом Исҳоқовнинг таъби тирриқ, кўнгли хижил эди. Бояги ўқитувчи уни ҳеч қачон бу алфозда кўрмаганди. Исҳоқов унақа-бунақа одамлардан эмас. Қаторасига бир неча йил Андижон район «Ямбол» совхозидаги собиқ 30- ўрта мактабда директорлик қилган. Мактаб қошида сиртқи синфлар очиб, янги ўқувчилар билан тўлдириш йўлини кашф этгани учун олқишлар, мукофотлар олган. Оғзи энди ошга текканда— ўтган йилнинг ёзида у директорлик қилаётган мактаб базасида 216- қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юрти очилди. Шу муносабат билан 30- мактаб ўқувчилари қўшни 26- ўрта мактабга ўтказиб юборилди. Сиртқи 10-, 11- синфлар ҳам шу мактабга берилди. Исҳоқов эса билим юртига директор бўлиб қолди. У ўзида йўқ хурсанд, оғзи қулоғида эди. Қор ёғиб, излар босилди, деб ўйлаганди. Кутилмаганда нохуш хабар эшитди.

— Йигирма олтинчи мактаб устидан шикоят тушганмиш. Сиртқи ва кечки синфларнинг иши, сарф-харажатлар текширилармиш. Буни эшитиб Исҳоқовнинг тепа сочи тикка бўлиб кетди. Яланг оёқнинг хадиги тикандан экан. У хавотирланиб қўшни мактабга «учди».

— Тинчликми, биродар? — деди у 26- мактаб директори Йўлдош Назаровнинг хонасига ҳаллослаб кириб.

— Шўримиз қуриб қолди, Ғулом Исҳоқович, — деди Назаров бўшашиб, — юқорига ёзишибди.

— А? — Исҳоқов силласи қуриб ўтириб қолди.

— Кун бўйи районда юриб, кечқуруи мактабга келгандим, — деди Назаров энтикиб, — юқоридан одам борлигини айтишди. Учрамай қочвордим. Кейин билсам, кечки синфларни сўраб-суриштирибди. Бундай синфларнинг номи бору, ўзи йўқ эди. Мактаб илмий бўлим мудири Турсунбой Раззоқов довдираб қолибди. Бахтига, кечки синфлар мутасаддиси Қаҳҳор Ботиров бор экан. У югуриб-елиб 46 ўқувчидан аранг бештасини йиғибди. Ўнинчи синф ўқувчиларидан эса бирортаси топилмаганмиш.

— Нималар деяпсиз, Йўлдошбой? Наҳотки, синф бўйича битта ҳам ўқувчи келмаса?!

— Ҳамма гап шунда-да, Ғулом Исҳоқович. Ўқув йилининг бошидан буён аҳвол шу. Синф раҳбари ҳар эҳтимолга қарши ўқувчиларни аниқлаб, ким қаерда туришини билиб ҳам қўймаган экан. Ғафлатда қолдик...

Ниҳоят комиссия кечки 11- синф дарсига кирибди. Уч ярим соат уриниб зўрға ташкил қилинган бу «дарс» ҳам ишонарли чиқмабди. Синфда зўрма-зўраки айтиб келинган уч аёл эснаб ўтирганмиш. Қаҳҳор Ботиров ўзини гўё дарс ўтгани кирган ўқитувчидай кўрсатишга уринибди. Бир соатга ёлланган «ўқувчи» Тожихон Раҳимова қовун туширибди. Суҳбат пайтида ҳаяжонланиб кетиб, мен 1965 йилда ўнинчини битирганман, деганмиш. Таваккал Раззоқова билан Одина Умарова кечки синфда ким қайси фандан дарс беришини айтолмабди. Синфда ёзган бирорта дафтарингиз борми, деган саволга иккови ҳам янги дафтар тутганмиз, дермиш.

Кейин кечки 9- синфга киришибди. Синфда 13 боладан 2 ўқувчи — Баҳодир Тўраев билан Дилмурод Қамбаров ўтирганмиш. Улар ҳам ўқувчига ўхшамасмиш. Қўлларида яп-янги дафтар, ҳатто унга исм-фамилияси ҳам ёзилмаган экан. Кейинги бир ҳафта ичида қандай темалар ўтилди, деган саволга дарсларга келмаганмиз, деб қўя қолишибди.

Исҳоқов безовталаниб ўрнидан туриб кетди:

— Жуда хунук иш бўлибди-ку.

— Нимасини айтасиз, Ғулом Исҳоқович, буниси ҳали холва. Қизиғи шундаки, текширгани келган кишилар кечки 11- синф журналини кўриб чиқишганидан кейин нуқул «4» ва «5» баҳоларга ўқиётган Турсуной Мўминова билан суҳбатлашамиз дейишибди. Аълочи ўқувчини танлагани учун илмий бўлим мудири хурсанд бўлиб, комиссияга Мўминовани рўпара қилибди. Шунда ғаройиб воқеага дуч келишибди. Ўша «аълочи ўқувчимиз» ўтган йили Андижон педагогика билим юртини битирган экан. У ВГ—I 444762 номерли дипломини кўрсатганда илмий бўлим мудиримиз Турсунбой Раззоқов мулзам бўлиб қолибди. Мўминова ҳозир районимиздаги 9-мактабда 2-синфга дарс берар экан.

— Йўғ-е, — чўчиб тушди Исҳоқов, — эртакка ўхшайди-ку, бу гаплар!

— Қошкийди, эртакка айланиб қолса, — чуқур хўрсинди Назаров, — районда шарманда бўлдик. Ёдингиздами, яқинда бизнинг мактабимизда ўқитувчилар семинари ўтказилган эди.

— Ҳа, ишонган тоғда кийик ётмасмиш, — кесатди йўғон гавдали ўқитувчи кўзойнагини қўлига олиб.

— Кечки ўнинчи синф журналида Одина Нишонова деган бир хил исм-фамилияли икки ўқувчи бор эди, — сўзини давом эттирди Назаров. — Текширгани келган кишилар ишонмай иккала ўқувчининг ҳужжатларини кўришибди! Аризалар, колхоз берган справкалар бир хил, бир кунда ёзилганмиш. Ўша Нишоноваларни қидиришибди. Бири аптекачининг хотини, иккинчиси номаълум эмиш. Қишлоқда бундай қиз ҳали туғилмаган экан.

— Бу қанақаси бўлди, Йўлдош Назарович?! Кўз бўямачилик ҳам эви билан-да.

— Устимиздан кулманг, Ғулом Исҳоқович, — деди Назаров аччиқланиб, — калтакнинг бир учи сизга ям тегадиганга ўхшайди.

— Нега менга тегаркан, — деди Исҳоқов тажанг бўлиб, — ҳали айбингизни бизга ағдармоқчимисиз?

— Ўзингизни босинг, Ғулом Исҳоқович, — мен сиртқи синфларни назарда тутяпман. Биз сизга ишонган эдик. Мактабингиздан берилган сиртқи 10-, 11-синфларни элакдан ўтказмаган эдик. Комиссия ўша синфларни ҳам обдон суриштирибди.

— Ҳали гап буёқда денг?...

Исҳоқовнинг авзойи бузилди. Бирдан чўғ бўлиб турган чўянга сепилган сувдек жаз-буз этиб кетди.

— Сиртқи синфлар... Бошга битган бало бўлди бу синфлар. Эски гапларни қўзғамасангиз бўларди.

Йўғон гавдали киши чойнакка қўл узатди.

— Чойдан ичинг, Ғулом Исҳоқович. Енгил тортасиз.

Исҳоқов жим туриб қолди... Уч-тўрт йил илгари собиқ 30-мактаб қошидаги сиртқи синфларни ёпиш масаласи кўтарилган эди. Чунки қишлоқда ўрта маълумот ололмаган ёшлар кам қолганди. Борлари эса ҳунар-техника билим юртларида касб эгаллаш билан бирга ўрта маълумот олишни афзал кўришарди. Исҳоқов сиртқи синфларга ўқувчилар топиб, унинг ёпилишига йўл қўймаганди. У бунга қандай эришганини яхши биларди. Шу сабабдан «сиртқи синфлар» деган гапни эшитгач, Исҳоқовнинг дами ичига тушиб кетди.

Назаров гапни келган жойидан давом эттирди:

— Сиртқи 11-синфда рўйхат бўйича 16 ўқувчи бор. Бу синф ўқувчилари рўйхати сиз директорлик қилган собиқ 30-мактабдан берилган.

— Биламан, — тасдиқлади Исҳоқов, — нима бўпти?

— Шу «ўқувчи»лардан тўрттаси — Адҳам Бадалов, Баҳодир Бозоров, Одил Саидов, Тўлқин Эргашевлар уч йилдан буён қишлоқда яшамас экан. Эллик чақирим нарида — Чинобод ҳунар-техника билим юртида ўқишар экан. Бу йил билим юртини битириб, ўша ердан аттестат ва диплом олишармиш.

— Туҳмат бу, — деди Исҳоқов тутақиб.

— Қизишманг, Ғулом Исҳоқович, туҳмат эмас. Айни ҳақиқат.

Икки директор бир-бирига еб қўйгудек бўлиб хўмрайиб қаради.

— Давом этаверинг, — деди Исҳоқов кесатиб.

— Сиздан яширадиган жойим йўқ. Ўқув йили бошлангандан буён сиртқи ва кечки синфларнинг бирор ўқувчиси мактабга келгани, бирор соат дарс бўлгани йўқ. Ўқувчилар ўқитувчиларни, ўқитувчилар эса ўқувчиларни танишмайди. Лекин журналларга ўтилмаган дарс темалари мунтазам ёзиб борилади..

— Сарф-харажат қанақа?

Директорнинг ёнида жим ўтирган сиртқи синфлар раҳбари Икром Эргашев сиртқи синфларга «дарс бераётган» ўқитувчиларнинг рўйхатини тақдим этди. Унга ўн ўқитувчининг исм-фамилияси ёзилган эди. Рўйхатнинг бошида Икром Эргашев, ундан кейин директор Йўлдош Назаровлар туришарди. Ўн ўқитувчи ўтилмаган дарслар учун тўрт ойда давлатнинг 1383 сўм пулини бўлишиб олишди.

Кечки синфларга ҳам тўрт ойда 1834 сўм сарфланибди. Бу пул ҳам директорнинг арзандалари бўлмиш 12 ўқитувчига бўлиб берилган эди.

— Бўлар иш бўлди, — деди Назаров, — оғриқнинг олдини олишдан бошқа чорамиз қолмади. Ошна-оғайниларни ўртага қўйиб, текширувчиларнинг йўлини кесамиз...

Хуфия маслаҳат пишди. Директорлар тажанг ҳолда тарқалишди. Биз ҳам ҳикоямизни шу ерда тўхтатиб, уни давом эттиришни Андижон область халқ маорифи бўлимига ҳавола қиламиз.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
1980 йил учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун: эҳтимоллик назарияси ва математик статистика, математик логика, алгебра ва сонлар назарияси, ҳисоблаш машиналари ва системаларини математик таъминлаш, назарий механика, радиофизика (шу жумладан квантли радиофизика), қаттиқ жисм физикаси, молекуляр физика, атом ядроси ва элементар заррачалар физикаси, фольклоршунослик, рус тили, иқтисодий ва социал география, педагогика назарияси ва тарихи ўқитиш методикаси, умумий психология;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун: математик анализ, эҳтимоллик назарияси ва математик статистика, математик логика, алгебра ва сонлар назарияси, ҳисоблаш математикаси, ҳисоблаш машиналари ва системаларини математик таъминлаш, назарий механика, қаттиқ жисм деформацияси механикаси, радиофизика (шу жумладан квантли радио физика билан), оптика, қаттиқ жисм физикаси, молекуляр физика, атом ядроси ва элементар заррачалар физикаси, физик химия, археология, илмий атеизм, фольклоршунослик, рус тили, иқтисодий ва социал география, метеорология, климатология, атмосфера физикаси, давлат ҳуқуқи ва бошқариш, совет қурилиши, маъмурий ҳуқуқ, молия ҳуқуқи, колхоз ҳуқуқи, ер ҳуқуқи, табиатни муҳофаза қилиш ҳуқуқи, педагогика назарияси ва тарихи, ўқитиш методикаси, умумий психология.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун аспирантурага 35 ёшгача бўлганлар, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун 45 ёшдан катта бўлмаган, олий маълумотли, олий ўқув юртини тугатгандан сўнг танланган ихтисоси бўйича камида 2 йиллик иш тажрибасига эга бўлган ва илмий-тадқиқот ишларида қобилияти борлигини кўрсатганлар қабул қилинади. Ёш мутахассислар олий ўқув юртини тугатгандан сўнг аспирантурага кириш учун конкурс имтиҳонларини топширишга олий ўқув юртлари (факультетлари) советининг йўлланмаси билан қўйиладилар.

Аспирантурага кириш ҳақидаги ариза университет ректори номига ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади: кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа (фотосурати билан), иш жойидан берилган жамоат ишлаб чиқариш характеристикаси, олий маълумоти тўғрисидаги дипломнинг нотариус тасдиқлаган копияси, реферати ёки эълон қилинган ишлари рўйхати, иш жойидан оладиган меҳнат ҳақи тўғрисидаги справка, медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

Паспорт, олий ўқув юртини тугатганлиги тўғрисидаги диплом ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юртлари программаси ҳажмида қуйидаги имтиҳонларни топширадилар: танланган мутахассислик, КПСС тарихи ва чет тили.

ИМТИҲОНЛАР ТОПШИРИШ ВА АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ — МАЙ ВА НОЯБРЬ ОЙЛАРИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Справкалар олиш учун университет аспирантура бўлимига қуйидаги адрес бўйича мурожаат қилинсин: 700095, Тошкент шаҳри, 95, Студентлар шаҳарчаси, «Д» корпуси, 11-қават, 110-хона. Телефон 46-39-48.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
3—20 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ ТОМОШАЛАРИ
ҚАТНАШАДИЛАР:

Ленинград Давлат муз устида балетининг солистлари:
XI Олимпиада ўйинларининг ва Жаҳон, Европа биринчиликларининг кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги спорт мастери ЛЮДМИЛА СМИРНОВА;
XI Олимпиада ўйинлари чемпиони, Жаҳон ва Европа биринчиликларининг тўрт марта чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери АЛЕКСЕЙ УЛАНОВ;
РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар — ЛАРИСА ЛИТВИНЕНКО ва ИРИНА ФИЛИППОВА.

Томошалар соат 19.00 да, шанба ва якшанба кунлари соат 15.00 ва 19.00 да бошланади.

Шанба ва якшанба кунлари спектакль тугашига шаҳар транспортининг ҳамма турлари спорт зали олдига томошабинларни ташиш учун берилади.

БИЛЕТЛАР СПОРТ ЗАЛИ, СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИ ВА БОШҚА ТЕАТРЛАРНИНГ КАССАЛАРИДА ҲАМДА РАЙОН КАССИРЛАРИ ТОМОНИДАН СОТИЛАДИ.

46-07-52, 46-03-12 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

М. АШРАФИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
профессор-ўқитувчилар составидаги
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари (профессорлар): композиция ва инструментовка, хор дирижёрлиги, шарқ музикаси (доцент),
кафедра профессори: халқ чолғу оркестри дирижёрлиги;
кафедра доценти: хор дирижёрлиги;
кафедра катта ўқитувчилари: музика тарихи (чет эл музикаси тарихи (2 ўрин, таҳрир қилиш), 1 махсус фортепьяно, 2 махсус фортепьяно, фалсафа ва илмий коммунизм, халқ чолғу асбоблари оркестри дирижёрлиги;
кафедра ўқитувчилари: халқ чолғу асбобларида ижрочилик, фортепьяно умумий курси (4).
Конкурс муддати — 10 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: 700035, Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 31-уй, кадрлар бўлими.

●

АНГРЕН ШАҲРИДАГИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
акт залида
28 МАРТ СОАТ 18.00 ДА
институтни битириб кетганлар билан
АНЪАНАВИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗАДИ

●

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23, 24/III да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (15.00, 19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/III да **Можаро** (12.00). 24/III да **Кўзингни каттароқ оч** (12.00, 15.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ўқувчиларнинг баҳорги каникули кунларида «ШЕРЛАР ОРАСИДА» аттракциони иштирокида «ЧЕБУРАШКА ВА ТИМСОҲ ГЕНАНИНГ ЦИРКДАГИ ҒАРОЙИБ САРГУЗАШТЛАРИ» болалар учун қувноқ томошалар** (11.00, 14.00, 17.30).

●

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ»
трестининг
ЎҚУВ ПУНКТИ
футеровкачи-кислотаупорчи ва термоизоляция бўйича изоляровкачиларни тайёрлайдиган
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ва ундан катта ёшдаги ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 8—10-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади. Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишни тугатганларга разряд берилади ва улар «Монтажхимзащита» Тошкент бошқармаси системасида иш билан таъминланадилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 22, 25-трамвайларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефон 56-45-46.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 МАРТ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.15 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — Здоровье. 12.30 — Тонгги почта. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Мангу даъват. Кўп серияли бадиий фильм. 12-серия. 15.40 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Хатларингиз асосида. 16.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.05 — Мультфильмлар. 17.55 — Концерт. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Ёз ҳам туғаб қолди. Бадиий фильм. 20.25 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 22.45 — Спорт ҳақида ҳужжатли фильмлар. Кўрсатув тугагач, янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Тоғ гўзали» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 10.40 — Ёшлик. 12.10 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Робинзон Крузонинг ҳаёти ва ғаройиб саргузаштлари. Бадиий фильм. 14.40 — Шахмат мактаби. 15.10 — Премьералар, учрашувлар, дебютлар. 16.00 — Реклама. 18.20 — Мультфильмлар программаси. 19.00 — Юлдузча. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қўшиқчи шоирлар. Ўзбекистон халқ шоири Ҳабибий. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқчи шоирлар (кўрсатув давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбек циркининг манежида.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.55 — Фрунзе кўрсатувлари.

24 МАРТ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳайвонот оламида. 11.05 — Оловли чақиримлар. Бадиий фильм. 13.00 — Янгиликлар. 15.20 — Бугунги Венгрия. 16.15 — Онамларнинг мактаби. 16.45 — Объектив. 17.15 — Орлёнок. 18.05 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 18.35 — Адабий ўқиш. 20.00 — Опера билан учрашув. 21.30 — Время. 22.30 — Опера билан учрашув. (Давоми). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида. 19.00 — Ғалабанинг 35 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистонда бўладиган Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — Время. 22.30 — 41-йил олмалари. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Илмий-оммабоп программа. 20.55 — Жавоҳирлар маликасига ҳужум. Бадиий фильм. 22.25 — Олий математика. 23.25 — Ҳужжатли фильм.

РАДИО

23 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.15 — Табассум. 10.45 — Танбур ва сато оҳанглари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Социалистик мусобақа — ютуқлар гарови. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Дала иш лари кундалиги. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.00 — Концерт. 18.15 Ёшлик. 19.30 — Спорт программаси. 20.25 — «Наво» вокал-чолғу ансамблининг концерти. 21.00 — Табассум. 22.23 — Фузулий лирикаси. 23.20 — Дам олиш соатида.

24 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Совет турмуш тарзи туркумидан. 9.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 10.40 — Ленинома программаси. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Кўзилатиш кампанияси қандай боряпти? 13.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Аҳолини барвақт сабзавот ва картошка билан таъминлайлик. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — «Ёшлик». 20.25 — Аллалар, қўшиқлар ва рақслар. 21.00 — Табиий ресурслар ҳақида ленинча ғамхўрлик. 21.15 — Шеърият кечаси. 21.35 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Ёшлик куйлайди. 23.20 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-08; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-38, 32-54-35, 32-53-18; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-31-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-68. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01872. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 69. 7